

รายงานผลการวิจัย

เรื่อง การศึกษาความต้องการด้านการศึกษาต่อ
ในระดับปริญญาตรีหลักสูตรนานาชาติสาขาวิชา
อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและการโรงแรม (Tourism and
Hospitality Industries) ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย
และระดับอนุปริญญาในจังหวัดอุบลราชธานี ยโสธร และ
อำนาจเจริญ

ดร.เสวี สมชอบ และคณะ

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

กันยายน 2547

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เพื่อศึกษาความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาตรีหลักสูตรนานาชาติ (International Program) สาขาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและการโรงแรมในสถาบันราชภัฏอุบลราชธานีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายและนักศึกษาระดับอนุปริญญาที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2/2546 ในจังหวัดอุบลราชธานี ยโสธร และอำนาจเจริญ ผลการวิจัยที่ได้จะเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาเปิดสอนหลักสูตรนานาชาติ สาขาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและการโรงแรมในระดับปริญญาตรีที่นอกจากนี้ยังช่วยให้ได้ทราบถึงความต้องการของประชาชนในการศึกษาต่อในหลักสูตรนานาชาติ ซึ่งจะช่วยให้สถาบันวางแผนพัฒนาบุคลากรและหลักสูตรได้เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นต่อไป

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ดำเนินการวิจัยโดยการสร้างแบบสำรวจคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีเฉพาะเจาะจง รวบรวมข้อมูลโดยนำแบบสำรวจไปให้นักวิจัยตัวอย่างรวม 1,030 คนตอบ เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสำรวจความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาตรี หลักสูตรนานาชาติ สาขาวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและการโรงแรมในสถาบันราชภัฏอุบลราชธานี 1 ฉบับ ประกอบด้วยข้อมูลทั่วไป เช่น เพศ อายุ บิดามารดามีชีวิตอยู่หรือไม่ อาชีพของบิดามารดา อาชีพของผู้ปกครอง (กรณีที่บิดามารดาถึงแก่กรรม) ระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม รายได้ของครอบครัวต่อเดือน ระดับการศึกษาของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง หลักสูตรที่สนใจจะเข้าศึกษา ปีการศึกษาที่จะเข้าศึกษา และความเหมาะสมของค่าใช้จ่ายในการเรียนหลักสูตรนานาชาติ จำนวนแบบสำรวจที่ได้รับคืนสมบูรณ์ 881 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 85.53 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ร้อยละ

ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความสนใจอยากเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและการโรงแรมมากที่สุด (ร้อยละ 52.00) รองลงมา คือ ภาษาอังกฤษ (ร้อยละ 35.50) หลักสูตรอื่น ๆ (ร้อยละ 2.30) และไม่สนใจหลักสูตรใด ๆ (ร้อยละ 10.10)

เมื่อพิจารณาคูณลักษณะของผู้ตอบแบบสอบถามในด้านต่าง ๆ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 66.10 และเป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 33.90 อายุของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ต่ำกว่า 18 ปี (53.80%) อายุ 18 – 25 คิดปี (46.00%) และมากกว่า 25 ปี (0.20%) บิดามีอาชีพรับราชการร้อยละ 35.90 รองลงมา อาชีพอื่น ๆ ร้อยละ 26.80 และค้าขาย ร้อยละ 20.30 ส่วนมารดา คือมีอาชีพอื่น ๆ ร้อยละ 34.10 รองลงมา คืออาชีพค้าขายร้อยละ 26.30 และอาชีพรับราชการ ร้อยละ 26.30 จังหวัดที่กลุ่มตัวอย่างอาศัยอยู่ในปัจจุบัน คือจังหวัดอุบลราชธานี ร้อยละ 55.40 รองลงมาคือจังหวัดยโสธร ร้อยละ 23.50 และจังหวัดอำนาจเจริญ ร้อยละ 18.30 ระดับการศึกษาที่กลุ่มตัวอย่างกำลังศึกษาปัจจุบัน ได้แก่ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า ร้อยละ 77.00 รองลงมา ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ร้อยละ 17.70 และประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ร้อยละ 3.90

สำหรับรายได้ต่อเดือนของครอบครัว พบว่า ส่วนใหญ่รายได้ต่อเดือนของครอบครัวต่ำกว่าหรือเท่ากับ 5,000 บาท ร้อยละ 28.40 รองลงมา 10,001 – 15,000 บาท คิดร้อยละ 19.90 และ 5,001 – 10,000 บาท ร้อยละ 18.30 ส่วนปีการศึกษาที่พร้อมจะศึกษาหลักสูตรนานาชาติ พบว่า ส่วนใหญ่ยังระบุแน่นอนไม่ได้ว่าจะศึกษหลักสูตรเมื่อใด ร้อยละ 43.30 รองลงมา ปีการศึกษา 2548 ร้อยละ 35.50 และปีการศึกษา 2549 ร้อยละ 10.50 ด้านความเหมาะสมของค่าใช้จ่ายในการเรียนตามหลักสูตรนี้ กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าปีละ 25,000 บาทมีความเหมาะสมแล้วร้อยละ 42.30 และที่ไม่ระบุคำตอบร้อยละ 57.70 สำหรับผู้ที่ตอบว่าไม่เหมาะสมเสนอว่าควรต่ำกว่า 10,000 บาทต่อปี ร้อยละ 49.40 และที่คิดว่าน่าจะเสียค่าใช้จ่ายระหว่าง 10,000 – 12,000 บาท ร้อยละ 26.60 และ 15,000 บาท ร้อยละ 12.60

ABSTRACT

This study seeks to gain insights into the pursuit of a bachelor's degree in the International Program at Rajabhat Institute of Ubonratchathani. The sample include 1,030 senior high school and vocational diploma students who attended classes in the 2nd semester of the 2003 academic year in three provinces: Ubon Ratchathani, Yasothorn, and Amnat-Charoen. The result is expected to assist the planners of the Institute in offering the International programs such as Tourism Industry and Hospitality and English at Rajabhat Institute of Ubonratchathani and developing its resource personnel as well.

Surveys employing a closed-ended, self-administered mail questionnaire were conducted among the participants. Eight hundred and eighty-one completed questionnaires were received which produced 86 percent of all distributed questionnaires.

The result indicating the most interesting program the students respectively rated are Tourism Industry and Hospitality (52.00%), English (36%), and other majors (2.30%). When looking through the sample's details, the data showed that over half of the respondents were females (66.10%). The age range is under 18 years (54%). The occupation of the respondents' parents varied. They included government officials (36%), others (27%) and merchants (20.30%) for the fathers while 34.10% of the mothers did the other jobs, 26.30% worked as sales persons and 26.30% worked for government. Respondents' places of residence were Ubon Ratchathani Province (55.40%), Yasothorn (24%) and Amanat-Charoen (18.30%). Most respondents were senior high school students (77%) higher vocational diploma (18%) and junior vocational diploma (4%).

In terms of household income of the respondents' parents, it is found that most of them gained 5,000 baht or less a month (28.40%), only 20% gained 10,001-15,000 baht and 20% received 5,001-10,000 baht. For the specific semester of the commencement, 43.30% of the respondents did not specify their enrolment

while 36% could attend the program in 2005 and 11% would do in the year 2006. In relation to the appropriateness of the price set for the program that was 25,000 baht a year, 42.30% of the participants agreed whereas 58% gave no comments. Among those who did not agree with such price thought that the appropriate cost should be less than 10,000 baht a year (49.40%), 10,000-12,000 baht (27%) and 15,000 baht (13%).

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	6
สารบัญ	
สารบัญตาราง	4
บทที่ 1 บทนำ	8
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	8
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	10
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	11
ขอบเขตของการวิจัย	11
นิยามศัพท์เฉพาะ	
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	12
บทที่ 3 วิธีดำเนินงานการวิจัย	33
ประชากร	33
กลุ่มตัวอย่าง	33
เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	34
การรวบรวมข้อมูล	34
การวิเคราะห์ข้อมูล	34
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	35

บทที่ 5 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	45
สรุป	45
อภิปรายผล	47
ข้อเสนอแนะ	48
หนังสืออ้างอิง	50
ภาคผนวก	51
ABSTRACT	55

สารบัญญัตราสาร

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ	35
ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุ	35
ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับคำถามที่ว่า "บิดามีชีวิตอยู่หรือไม่"	36
ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับคำถามที่ว่า "อาชีพของบิดามารดาคือ"	36
ตารางที่ 5 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับคำถามที่ว่า "มารดามีชีวิตอยู่หรือไม่"	37
ตารางที่ 6 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับคำถามที่ว่า "อาชีพของมารดา"	38
ตารางที่ 7 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับคำถามที่ว่า "เฉพาะผู้ที่บิดาและมารดาเสียชีวิตแล้ว อาชีพของผู้ปกครองคือ"	38
ตารางที่ 8 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับคำถามที่ว่า "จังหวัดที่เป็นที่อยู่อาศัยในปัจจุบัน"	39
ตารางที่ 9 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับคำถามที่ว่า "จบการ ศึกษาสูงสุดระดับ"	39
ตารางที่ 10 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับคำถามที่ว่า "ขณะนี้กำลังศึกษาระดับใด"	40
ตารางที่ 11 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับคำถามที่ว่า "รายได้ต่อเดือนของครอบครัวโดยประมาณ"	40
ตารางที่ 12 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับคำถามที่ว่า "การศึกษาของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง"	41
ตารางที่ 13 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับคำถามที่ว่า "ท่านสนใจที่จะศึกษาหลักสูตรนานาชาติ (international) หลักสูตรใด"	42

- ตารางที่ 14 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับคำถามที่ว่า
"ท่านคิดว่าท่านพร้อมที่จะศึกษาหลักสูตรนานาชาติในปีการศึกษาใด" 42
- ตารางที่ 15 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับคำถามที่ว่า
"เนื่องจากการศึกษาหลักสูตรนานาชาตินั้นต้องมีค่าใช้จ่าย
เป็นค่าธรรมเนียมพิเศษในการตอบแทนอาจารย์ต่างชาติ
ท่านคิดว่าค่าใช้จ่ายในการเรียนปีละ 25,000 บาท" 43
- ตารางที่ 16 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับคำถามที่ว่า
"ค่าใช้จ่ายไม่เหมาะสม ควรใช้จ่ายเท่าใด" 44

บทที่ 1

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในโลกปัจจุบันเป็นโลกของกระแสโลกาภิวัตน์ ภายใต้สภาวะการแข่งขันที่รุนแรง การเปิดเสรีการค้าบริการด้านการศึกษาเป็นผลพวงหนึ่งจากกระแสโลกาภิวัตน์ที่เกิดขึ้น จากกรอบความตกลงทางกฎหมายของความตกลงว่าด้วยการค้าบริการ (General Agreement On Trade-in-service : GATS) ที่อาจส่งผลกระทบต่อโดยตรงและโดยอ้อม ต่อระบบการศึกษาของประเทศไทย ผลกระทบหนึ่งที่เกิดขึ้นแล้ว(และกำลังจะเกิดขึ้นอีก) คือ การเรียนการสอนในโรงเรียนนานาชาติ การฝึกอบรมระยะสั้นและอาชีวศึกษา เป็นต้น

จากการศึกษาวิเคราะห์ของ ชีระพร วีระถาวร (2547:7) พบว่า สภาพทั่วไปของประเทศไทยในแง่มุมมองของธุรกิจการศึกษาคาดว่าจะมีการขยายตัวประมาณ 20% ในแง่ของจำนวนนักศึกษาต่างชาติในปี 2547 จะมีเงินไหลเข้าจากนักศึกษาเหล่านี้ประมาณ 3,000 ล้านบาท และ “กรมส่งเสริมการค้าส่งออกมีเป้าหมายและจะพัฒนาการศึกษาในประเทศเพื่อลดจำนวนนักเรียนไทยที่เข้าไปศึกษาต่อต่างประเทศ 50% เท่ากับจะช่วยลดการไหลออกของเงินตราต่างประเทศได้ปีละกว่า 1,000 ล้านบาท”

จากข้อมูลพื้นฐานของกรมส่งเสริมการค้าส่งออกบ่งชี้ว่าประเทศไทยมีโรงเรียนนานาชาติ 63 แห่ง มหาวิทยาลัยและวิทยาลัยที่มีหลักสูตรนานาชาติ 43 แห่ง และโรงเรียนหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อการสอนอีก 67 แห่ง แต่ประเทศสิงคโปร์และออสเตรเลียก็มีเป้าหมายที่จะดึงนักศึกษาต่างชาติเพิ่มขึ้น โดยที่ประเทศสิงคโปร์ต้องการให้เพิ่มขึ้นอีก 2-3 เท่าในระยะ 4-5 ปี ข้างหน้า

แต่ข้อมูลของกองวิเทศสหการ สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา (สกอ.) กลับบ่งชี้ว่ามหาวิทยาลัยของรัฐและสถาบันการศึกษาเอกชนมีหลักสูตรนานาชาติ 18 แห่ง และ 21 แห่งตามลำดับ โดยที่ระดับปริญญาโทมีหลักสูตรดังกล่าวมากที่สุดคือ 217 หลักสูตร และมีหลักสูตรปริญญาเอกเท่ากับ 127 หลักสูตร ซึ่งค่าเล่าเรียนระดับ

ฉบับแก้ไข

ปริญญาเอกเท่ากับ 200,000 บาท/ปี ในมหาวิทยาลัยของรัฐ ส่วนค่าเล่าเรียนในระดับปริญญาโท เท่ากับ 40,000-80,000 บาท/ปี

การจัดหลักสูตรนานาชาติ โดยจัดตามลักษณะสาขาทางธุรกิจ ความต้องการของตลาด ตลอดจนความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จะแบ่งได้เป็น 9 ประเภท ซึ่งประเภทที่มีมากที่สุดคือ การจัดการและการบริหาร เมื่อแยกย่อยลงไปก็พบว่า เป็นสาขาการจัดการมากที่สุดในแง่ของควมถี่ของสาขาวิชา ส่วนการวิเคราะห์ที่แสดงให้เห็นถึงการแสดงศักยภาพของมหาวิทยาลัยของรัฐและเอกชนในระดับปริญญาต่างๆ ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ เป็นมหาวิทยาลัยเอกชนที่มีหลักสูตรนานาชาติมากที่สุด คือ 37 หลักสูตร โดยที่มีความครอบคลุมทั้งหลักสูตรที่ลึกลงในสาขาวิชาต่างๆ และส่วนที่มีศักยภาพเทียบเท่ามาตรฐานของนานาชาติเช่น หลักสูตรการจัดการธุรกิจระหว่างประเทศ (International Business Management) และหลักสูตรที่ไม่เป็นแบบหลักสูตรทั่วไป คือ หลักสูตรการจัดการโรงแรมและหลักสูตรอสังหาริมทรัพย์ เป็นต้น มหาวิทยาลัยที่เก่าแก่ของรัฐเช่น จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และธรรมศาสตร์ ก็ยังมีความเป็นหนึ่งในเชิงลึกของบางสาขา เช่น การบัญชี และเศรษฐศาสตร์ เป็นต้น ส่วนทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมีมหาวิทยาลัยมหิดลและมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ สามารถพัฒนาหลักสูตรเหล่านี้เป็นระบบเพราะเป็นมหาวิทยาลัยของรัฐที่มีหน่วยงานซึ่งมีหน้าที่จัดการเกี่ยวกับหลักสูตรนานาชาติโดยตรง ประเภทของหลักสูตรที่ควรได้รับการพัฒนาเพราะบ่งบอกถึงภูมิปัญญาไทย เช่น Thai Studies หรือสถาบันวัฒนธรรมไทย ก็มีมหาวิทยาลัยของรัฐและเอกชนบางแห่งเท่านั้นที่มีหลักสูตรประเภทนี้ ในระดับปริญญาโทหลักสูตรที่บ่งบอกถึงศักยภาพความลึกของวิชาการและมาตรฐานบางสาขาก็เริ่มไม่ปรากฏในส่วนของมหาวิทยาลัยของรัฐหรือเอกชน เช่น การบัญชี และธุรกิจระหว่างประเทศ เป็นต้น สิ่งที่น่าเป็นห่วงคือ มหาวิทยาลัยของรัฐและเอกชนได้ทุ่มเทงบประมาณและทรัพยากรบุคคลในสาขาการจัดการและบริหารธุรกิจเป็นจำนวนมาก แต่ก็ยังมีข้อดีสำหรับจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่สถาบันศศินทร์และ คณะครุศาสตร์มีหลักสูตร Graduate Diploma ซึ่งน่าจะบ่งบอกถึงการสะสมองค์ความรู้บางด้านของสถาบันอุดมศึกษา ความร่วมมือกับสถาบันการศึกษาต่างประเทศเริ่มเห็นชัดเจนขึ้นในสาขาเทคโนโลยีและบริหารธุรกิจ

นอกจากนั้นการสอดแทรกทางวัฒนธรรมและความคิดก็อาจผ่านทางหลักสูตร บางหลักสูตรเช่น Religious Studies และ International Business ในระดับปริญญา เอกหลักสูตรที่บ่งบอกศักยภาพทางลึกของสาขาวิชาและความเป็นมาตรฐานในระดับสากลเริ่มไม่ปรากฏทั้งมหาวิทยาลัยของรัฐและเอกชน เช่น การบัญชี การเงิน และธุรกิจระหว่างประเทศ เป็นต้น แม้แต่ทางเทคโนโลยีต่างๆ มหาวิทยาลัยเอกชนจะขาดหลักสูตรประเภทนี้ยกเว้นบางแห่ง เช่น มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญที่มีความร่วมมือกับประเทศสหรัฐ เป็นต้น แต่อย่างไรก็ตามมหาวิทยาลัยของรัฐบางแห่ง เช่น จุฬาฯ มหาวิทยาลัยมหิดล และมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ก็มีหลักสูตร เช่น หลักสูตรทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีโดยเฉพาะอย่างยิ่งมหาวิทยาลัยมหิดลมี 35 หลักสูตร ในขณะที่จุฬาฯ มี 7 หลักสูตร มหาวิทยาลัยของรัฐบางแห่งยังพัฒนาภูมิปัญญาไทยในสาขาได้ เช่น มหาวิทยาลัยศิลปากรมีทางด้านสถาปัตยกรรม และมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์มีทางด้านการเกษตรกรรมเขตร้อนและป่าไม้เขตร้อน เป็นต้น (ธีระพร วีระถาวร: 2547: 7)

จากสภาพการณดังกล่าว จะเห็นว่าภายใต้การแข่งขันที่รุนแรงนั้น ประเทศที่จะสามารถอยู่รอดได้ จะต้องมีความรู้และความสามารถที่จะจัดการโครงสร้างระบบและทรัพยากรภายในประเทศให้สามารถตอบรับกับปัญหาและสถานการณ์ระดับโลก ซึ่งจะต้องใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์อย่างเหมาะสม

การจัดการศึกษาหลักสูตรนานาชาติเป็นทางเลือกหนึ่งที่คาดว่าจะสามารถนำพาอุดมศึกษาไทยไปสู่ความเป็นสากลโดยที่เป็นหลักสูตรที่เน้นการศึกษาเรื่องนานาชาติซึ่งครอบคลุมเรื่องต่างๆ เช่น การสื่อสารข้ามวัฒนธรรม การจัดการวัฒนธรรมนานาชาติและภาษาต่างประเทศ โดยมีมุ่งหวังและส่งเสริมให้เกิดความเข้าใจอันดีระหว่างประเทศนอกเหนือจากการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศโดยให้มีภาวะผู้นำและมีขีดความสามารถในการแข่งขันและพัฒนาประเทศได้ดียิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาตรีหลักสูตรนานาชาติ (International Program) สาขาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและการโรงแรมในสถาบันราชภัฏอุบลราชธานีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายและอนุปริญญาในจังหวัดอุบลราชธานี ยโสธร และอำนาจเจริญ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผลการวิจัยที่ได้จะช่วยให้สถาบันมีข้อมูลสำหรับดำเนินการเปิดสอนหลักสูตรนานาชาติ สาขาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและการโรงแรมในระดับปริญญาตรี
2. ผลการวิจัยช่วยให้รู้ถึงความต้องการของประชาชนในการศึกษาต่อในหลักสูตรนานาชาติ ซึ่งจะช่วยให้สถาบันวางแผนพัฒนาบุคลากรและหลักสูตรได้เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากร คือ นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายชั้น ม.4 –ม.6 ที่ศึกษาในโรงเรียนมัธยมขนาดใหญ่ และนักศึกษาระดับอนุปริญญาของจังหวัดอุบลราชธานี อำนาจเจริญและยโสธรในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546
2. ตัวแปรที่ศึกษา คือ ความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาตรีหลักสูตรนานาชาติ สาขาการท่องเที่ยวและการโรงแรม ซึ่งประกอบด้วยตัวแปรย่อยๆ คือ ค่าใช้จ่ายที่สามารถจ่ายได้และปีที่จะสมัครเรียน

นิยามศัพท์เฉพาะ

นักเรียน หมายถึง นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่กำลังเรียนชั้น ม.4, ม.5 และ ม.6 ในโรงเรียนมัธยมขนาดใหญ่ และนักศึกษาระดับอนุปริญญาในจังหวัดอุบลราชธานี ยโสธร และอำนาจเจริญ ที่กำลังศึกษาภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546

หลักสูตรนานาชาติ หมายถึง หลักสูตรที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการเรียนการสอน (a medium of instruction) สาขาวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและการโรงแรม หมายถึง สาขาในหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต (ศศ.บ.) ที่จัดการเรียนการสอนด้านอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและการโรงแรมโดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการเรียนการสอน

บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ภูมิหลังสถาบันราชภัฏอุบลราชธานี

ในปี พ.ศ.2485 กระทรวงศึกษาธิการได้อนุมัติจัดตั้งโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือขึ้นที่จังหวัดอุบลราชธานี ทั้งนี้ให้อยู่ในความดูแลของโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยมีนายประสิทธิ์ สุนทรโรทก เป็นครูใหญ่ อาคารที่สร้างขึ้นครั้งแรกมี 6 หลัง ในปี พ.ศ.2489 กระทรวงศึกษาธิการได้อนุมัติให้เปิดสอนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 7 และ 8 เพิ่มขึ้นในโรงเรียนมัธยมศึกษาประจำจังหวัด จึงได้ยุบโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือไป

ในปี 2490 กรมสามัญศึกษามีโครงการเปิดโรงเรียนฝึกหัดครูอุบลราชธานีขึ้น โดยใช้อาคารสถานที่ของโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งยุบเลิกไปและกระทรวงศึกษาธิการได้อนุมัติเงินงบประมาณเพื่อใช้ในการซ่อมแซม 50,000 บาท เริ่มทำการเปิดสอนได้ในวันที่ 1 มิถุนายน 2491 มีครูรวมทั้งสิ้น 8 คน โดยมีนายประสิทธิ์ สุนทรโรทก ทำหน้าที่เป็นครูใหญ่ หลักสูตรที่เปิดสอนในยุคนั้น มี 2 หลักสูตรคือ หลักสูตรประโยคครูมูล (ป.) รับนักเรียนที่เรียนจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เข้าเรียนอีก 2 ปี และหลักสูตรประกาศนียบัตรจังหวัด (ว.) รับนักเรียนที่เรียนจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เข้าเรียนอีก 1 ปี นักเรียนฝึกหัดครูรุ่นแรกเป็นชายทั้งหมดรวม 60 คน โดยแบ่งเป็นหลักสูตรละ 30 คน

นอกจากโรงเรียนฝึกหัดครูอุบลราชธานี ซึ่งมีเฉพาะนักศึกษาชายนี้แล้ว จังหวัดอุบลราชธานียังมีโรงเรียนฝึกหัดครูประกาศนียบัตรจังหวัดอีก 1 โรงเรียน ซึ่งเริ่มเปิดสอนตั้งแต่ปี พ.ศ.2479 โดยสอนหลักสูตร “ประกาศนียบัตรจังหวัด” ปัจจุบันอาคารใช้เป็นสำนักงานศึกษาธิการเขต เขตการศึกษา 10

ปี พ.ศ. 2495 นายเสนอ นาระคล ซึ่งดำรงตำแหน่งศึกษาธิการจังหวัดสมัยนั้น ได้ขออนุมัติกระทรวงศึกษาธิการจัดตั้งโรงเรียนประชาบาลขึ้นในบริเวณโรงเรียนฝึกหัดครูชื่อ “โรงเรียนเทพพรหมภูมิ” เปิดรับนักเรียนทั่วไปและเป็นโรงเรียนสาธิตด้วย โรงเรียนสาธิตแห่งนี้ได้ดำเนินงานสืบเนื่องมาจนถึงปี พ.ศ. 2522 จึงได้ยุบเลิกไป

ปี พ.ศ. 2497 กระทรวงศึกษาธิการได้ยกเลิกหลักสูตร “ประกาศนียบัตรจังหวัด” โรงเรียนฝึกหัดครูอุบลราชธานีจึงได้จัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร “ประโยคครูประถม” (ป.ป.) แทน โดยรับนักเรียนที่เรียนจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เรียนอีก 3 ปี

ปี พ.ศ. 2497 กระทรวงศึกษาธิการประกาศยกเลิกหลักสูตร “ประโยคครูมูล” และหลักสูตร “ประโยคครูประถม” โรงเรียนฝึกหัดครูอุบลราชธานีจึงได้จัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร “ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา” (ป.กศ.) ขึ้น โดยรับนักเรียนที่เรียนจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เรียน อีก 2 ปี

ปี พ.ศ. 2499 กระทรวงศึกษาธิการได้ยุบโรงเรียนสตรีฝึกหัดครูอุบลราชธานีไปรวมกับโรงเรียนฝึกหัดครูอุบลราชธานี และปีนี้องเรียนฝึกหัดครูอุบลราชธานีได้เริ่มโครงการฝึกหัดครูชนบทขึ้น โครงการนี้เป็นโครงการความร่วมมือระหว่างรัฐบาลไทยกับองค์การยูเนสโก (Thailand UNESCO Rural Teacher Education Project) หรือ TURTEP โดยองค์การยูเนสโกได้ส่งผู้เชี่ยวชาญต่างประเทศมาช่วยดำเนินการ

ปี พ.ศ. 2501 กระทรวงศึกษาธิการได้อนุมัติให้เปิดสอนหลักสูตร “ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง” (ป.กศ.ชั้นสูง) ซึ่งเป็นหลักสูตรต่อเนื่องจากหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาอีก 2 ปี พร้อมทั้งยกฐานะจากโรงเรียนฝึกหัดครูอุบลราชธานี เป็น วิทยาลัยครูอุบลราชธานี โดยมีนายประสิทธิ์ สุนทรโรทก เป็นผู้อำนวยการ

ปี พ.ศ. 2510 ได้เปิดสอนหลักสูตรประโยคครูประถม (ป.ป.) โดยรับผู้สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 (ม.ศ.5) หรือชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 (ม.ศ.6) เข้าเรียนอีก 1 ปี

ปี พ.ศ. 2513 ได้เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา (ป.กศ.) และประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง (ป.กศ.ชั้นสูง) ภาคนอกเวลา

ปี พ.ศ. 2517 ได้เปิดสอนระดับปริญญาตรี วิชาเอกชีววิทยา ตามพระราชบัญญัติวิทยาลัยครู พ.ศ.2518 และต่อมาก็ได้ขยายสาขาวิชามากขึ้นเป็นลำดับ

ปี พ.ศ. 2518 ได้เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง (ป.กศ.ชั้นสูง) ภาคต่อเนื่อง และโดยนัยแห่งพระราชบัญญัติวิทยาลัยครู พ.ศ. 2518 กรมการฝึกหัดครูจึงมีสภาฝึกหัดครู ดังนั้น “ผู้อำนวยการ” ของวิทยาลัยครู จึงเปลี่ยนเป็น

“อธิการ” มีรองอธิการบดีฝ่ายต่างๆ สำนักงานอธิการ คณะวิชา ภาควิชา ฝ่าย และแผนกการต่างๆ

ปี พ.ศ. 2527 กระทรวงศึกษาธิการ ได้อนุมัติให้จัดตั้งวิทยาลัยชุมชนขึ้นในวิทยาลัยครูอุบลราชธานีชื่อ “วิทยาลัยอุบลราชธานี” โดยให้เปิดสอนสาขาวิชาการอื่นนอกเหนือจากสาขาวิชาที่พครู้ได้ และตามพระราชบัญญัติวิทยาลัยครู พ.ศ. 2527 (ฉบับที่ 2) วิทยาลัยครูอุบลราชธานีจึงได้เปิดสอน สาขาวิชาที่พครู้และสาขาอื่นทั้งภาคปกติและภาค กศ.บป.(การศึกษาสำหรับบุคลากรประจำการ)

ปี พ.ศ. 2534 กรมการฝึกหัดครูกับสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (NIDA) ได้ทำโครงการร่วมมือกันเปิดสอนระดับปริญญาโท สำหรับที่วิทยาลัยครูอุบลราชธานี เปิดสอน 2 หลักสูตร คือ คณะพัฒนาสังคม เปิดสอนวิชาเอกพัฒนาสังคม และคณะรัฐประศาสนศาสตร์เปิดสอนวิชาเอกการบริหารทรัพยากรมนุษย์และ/หรือการบริหารโครงการและนโยบายสาธารณะ

ปี พ.ศ. 2535 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานนาม “สถาบันราชภัฏ” แก่วิทยาลัยครูทุกแห่งทั่วประเทศ ดังนั้น วิทยาลัยครูอุบลราชธานีจึงมีชื่อใหม่ว่า “สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี”

สถาบันราชภัฏอุบลราชธานีได้พัฒนาการเรียนการสอนสาขาวิชาที่พครู้และสาขาวิชาการอื่นที่หลากหลาย สนองความต้องการของชุมชนในท้องถิ่น และเมื่อได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาลในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงบทบาท ภาระหน้าที่ ความรับผิดชอบ ขยายขอบข่ายไปสู่ความเจริญเติบโตในรูปแบบของสถาบันอุดมศึกษาที่ทำการสอนในสาขาวิชาการและสาขาวิชาที่พในระดัที่สูงกว่าปริญญาตรีได้ จึงได้ออกพระราชบัญญัติสถาบันราชภัฏ พุทธศักราช 2538 และประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับฎีกา เล่ม 112 ตอน 4 ก ลงวันที่ 20 มกราคม 2538 ขึ้น มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 25 มกราคม พุทธศักราช 2538

นาม “สถาบันราชภัฏ” นี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม พระราชทานนามใหม่ขึ้นเป็นมหามงคลแทนคำว่า “วิทยาลัยครู” ตามหนังสือสำนักเลขาธิการ พระบรมมหาราชวัง ลงวันที่ 14 กุมภาพันธ์ พุทธศักราช 2535 เพื่อให้สอดคล้องรองรับกับบทบาทที่ปรับปรุงตามพระราชบัญญัติฉบับใหม่

ในวโรกาสมงคลยิ่งวาระนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม พระราชทานดวงตราพระราชลัญจกรประจำพระองค์ ให้สถาบันราชภัฏได้อันเชิญมาเป็นตราสัญลักษณ์ประจำสถาบันราชภัฏ ตามหนังสือสำนักเลขาธิการ พระบรมมหาราชวัง ลงวันที่ 6 มีนาคม พุทธศักราช 2538 นับว่าเป็นสิริมงคลอันสูงยิ่งแก่สถาบัน ข้าราชการ พนักงาน เจ้าหน้าที่ นักศึกษาและประชาชนในท้องถิ่นทุกคน

ปี พ.ศ. 2540 สถาบันได้เปิดสอนในระดับบัณฑิตศึกษา โดยเปิดสอน 2 หลักสูตร คือ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครู และหลักสูตรปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา ในปีการศึกษา 2541 ได้เปิดเพิ่มอีก 2 สาขา คือ สาขาพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน และ สาขาวิจัยและประเมินผลการศึกษา ในปีการศึกษา 2544 ได้เปิดสอนเพิ่มในสาขาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนาและในปี 2545 ได้เปิดสอนเพิ่มในสาขาการจัดการทั่วไป

นับจากเริ่มเปิดทำการสอนมาเมื่อ 1 มิถุนายน 2491 ของโรงเรียนฝึกหัดครูอุบลราชธานี พัฒนาการเป็นวิทยาลัยครูอุบลราชธานี และมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานีในโอกาสต่อมา โดยได้ดำเนินงานมาเป็นเวลากว่า 50 ปี จากโรงเรียนเล็กๆ ที่มีครูเพียง 8 คน นักเรียนเพียง 60 คน จนกระทั่งเป็นมหาวิทยาลัยที่มีคณาจารย์และข้าราชการพลเรือนประมาณ 240 อัตรา และมีนักศึกษาทั้งภาคปกติ, กศ.อศ., กศ.บป., กศ.อช. และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา รวมทั้งสิ้นประมาณ 18,000 คน

ประวัติและความเป็นมาของโปรแกรมวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

โปรแกรมวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ได้เปิดสอนแรกเริ่มในปี พ.ศ. 2538 โดยเปิดเป็นหลักสูตรอนุปริญญา สาขาธุรกิจการท่องเที่ยว มีนักศึกษาภาคปกติและภาค กศ.บป (เสาร์ - อาทิตย์) รวมเป็นจำนวน 60 คน โปรแกรมได้พัฒนามาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งทางด้านวิชาการ จึงทำให้สามารถพัฒนาหลักสูตรอนุปริญญาเป็นหลักสูตรระดับปริญญาในปี พ.ศ. 2545 เป็นรุ่นแรกใช้ชื่อสาขาวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว (Tourism Industry) ปัจจุบัน โปรแกรมวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ได้รับความสนใจอย่างมากเห็นได้จากจำนวนนักศึกษาที่เพิ่มขึ้นทุก ๆ ปี ขณะนี้มีนักศึกษาทั้งหมดทุกชั้นปีจำนวน 10 หมู่เรียน จำนวนประมาณ 400 คน

สถานการณ์และความจำเป็นในการเปิดหลักสูตรนานาชาติ

4.1 นโยบายภาพรวม

ทบวงมหาวิทยาลัยได้จัดทำแผนอุดมศึกษาระยะยาว (2533-2547) โดยมีเป้าหมายหลักที่จะพัฒนาอุดมศึกษาไทยในหลายๆ ด้าน เช่น ความเป็นเอกภาพด้านนโยบายและมาตรฐาน การปรับเปลี่ยนมหาวิทยาลัยและสถาบันอุดมศึกษาของรัฐไปเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับ การสนับสนุนและส่งเสริมมหาวิทยาลัยด้านการวิจัยและพัฒนา การจัดตั้งกองทุนส่งเสริมการดำเนินโครงการด้านวิจัยและวิชาการทั้งในประเทศและต่างประเทศ อย่างไรก็ตาม ในช่วงเวลาที่จัดทำแผนอุดมศึกษาระยะยาวนั้น ประเทศไทยยังไม่มีปัญหาเศรษฐกิจ แต่เมื่อเกิดภาวะวิกฤติเศรษฐกิจแล้ว ทบวงมหาวิทยาลัยสามารถดำเนินการให้เป็นไปตามแผนได้ในระดับหนึ่งซึ่งแสดงถึงความมุ่งมั่นของประเทศไทยที่จะพัฒนาการอุดมศึกษาอย่างจริงจังและต่อเนื่อง

สำหรับวิสัยทัศน์แผนอุดมศึกษาฉบับที่ 9 นั้น มีการเน้นในเรื่องบัณฑิตที่มีความรู้คู่คุณธรรม อุดมศึกษาไทยเป็นการศึกษาของปวงชน เอกภาพเชิงนโยบายและมาตรฐาน การพัฒนาอุดมศึกษาให้มีระดับทัดเทียมสากล รวมทั้งการเป็นศูนย์กลางการศึกษาในกลุ่มประเทศเพื่อนบ้านและการพัฒนาการศึกษาขั้นสูง โดยส่งเสริมงานวิจัยและให้มีการพัฒนาองค์ความรู้เพื่อเศรษฐกิจและสังคม นอกจากนี้ในช่วงปีสุดท้ายของแผนพัฒนาอุดมศึกษาฉบับที่ 9 (2545-2549) ได้กำหนดเป้าหมายที่จะให้สถาบันอุดมศึกษาทุกประเภทต้องรับนักศึกษา (ระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษา) เข้าเรียนได้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 46 ของประชากรวัย 18-24 ปี หรือ 3,156,173 คน และให้พัฒนากำลังคนในระดับปริญญาตรี (ภาคปกติ) เฉพาะมหาวิทยาลัยของรัฐ ประเภทจำกัดรับในสาขาวิชาหลัก 3 ด้าน ได้แก่ สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพและสาขาสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ ในสัดส่วน 45 : 18 : 37 ตามลำดับ

4.2 นโยบายและเกณฑ์มาตรฐานที่เกี่ยวข้องกับการจัดหลักสูตรนานาชาติ

ทบวงมหาวิทยาลัยในฐานะหน่วยงานที่ดูแลการอุดมศึกษาในภาพรวม ได้ออกประกาศทบวงมหาวิทยาลัยเกี่ยวกับนโยบายที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรนานาชาติ ได้แก่ นโยบายและมาตรการส่งเสริมและสนับสนุนให้สถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศมาจัด

การศึกษาในประเทศไทย พ.ศ.2542 แนวทางการจัดการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ หลักสูตรภาษาต่างประเทศของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ.2542 นโยบายในการส่งเสริมการพัฒนาหลักสูตรอุดมศึกษานโยบายว่าด้วยความตกลงร่วมมือทางวิชาการระหว่างสถาบันอุดมศึกษาไทยในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยกับสถาบันวิชาการในต่างประเทศ รวมถึงนโยบายการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งการเปิดโอกาสให้มีการแข่งขันด้านคุณภาพอย่างเสรีภายใต้กรอบแนวปฏิบัติที่ทบวงมหาวิทยาลัยกำหนด

การส่งเสริมและสนับสนุนให้สถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศมาจัดการศึกษาในประเทศไทยนั้น ทบวงมหาวิทยาลัยเน้นในเรื่องคุณภาพของมหาวิทยาลัยต่างประเทศที่จะเข้ามาดำเนินการและร่วมมือกับมหาวิทยาลัยไทย ซึ่งจะต้องได้มาตรฐานและมุ่งสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ รวมทั้งพัฒนาให้สถาบันอุดมศึกษาไทยได้เสริมสร้างขีดความสามารถทางวิชาการของตนได้เพิ่มมากขึ้น นอกจากนี้ทบวงมหาวิทยาลัยยังได้ดำเนินการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์การอุดมศึกษาไทยโดยการจัดนิทรรศการในต่างประเทศ โดยเน้นประเทศเพื่อนบ้าน เช่น จีน ลาว และเวียดนาม เป็นต้น

การวางนโยบายในการส่งเสริมการพัฒนาหลักสูตรอุดมศึกษา เน้นการปรับปรุงหลักสูตรให้มีมาตรฐานที่เป็นสากล การพัฒนาหลักสูตรให้กระทำทั้งในระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษา โดยคำนึงถึงทิศทางความก้าวหน้าทางวิชาการและความต้องการของประเทศเป็นสำคัญ นอกจากนี้มหาวิทยาลัยสามารถปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรได้โดยอิสระ กล่าวคือ สามารถจัดทำเป็นหลักสูตรของตนเองเป็นการเฉพาะหรือจัดทำเป็นโครงการความร่วมมือระหว่างสถาบันทั้งในประเทศและต่างประเทศก็ได้ การเข้ามามีส่วนร่วมขององค์กรภาครัฐและเอกชน รวมทั้งสมาคมวิชาการและวิชาชีพทั้งในประเทศและต่างประเทศในการพัฒนาหลักสูตรอุดมศึกษานั้น เป็นความจำเป็นต่อการพัฒนาหลักสูตรด้วย ทั้งนี้ทบวงมหาวิทยาลัยมีการส่งเสริมสนับสนุนให้สถาบันอุดมศึกษาทุกแห่งมีระบบการติดตามและประเมินผลหลักสูตรทุก 5 ปี

สำหรับนโยบายในการส่งเสริมการพัฒนาหลักสูตรอุดมศึกษานั้นจะครอบคลุมทั้งหลักสูตรปกติ หลักสูตรภาษาต่างประเทศและหลักสูตรนานาชาติ ข้อแตกต่างของหลักสูตรภาษาต่างประเทศและหลักสูตรนานาชาตินั้นคือ หลักสูตรภาษาต่างประเทศ

ใช้สื่อภาษาในการสอนในขณะที่หลักสูตรนานาชาติจะต้องมีองค์ประกอบอื่นนอกจากเรื่องภาษาซึ่งก็คือ มาตรฐานหลักสูตรมีสาระที่ครอบคลุมโลกทัศน์สากล รวมทั้งมีเนื้อหาสาระที่ครอบคลุมการศึกษาระดับนานาชาติ เช่นการศึกษาเกี่ยวกับเศรษฐกิจ วัฒนธรรม การเมืองของประเทศต่างๆ ในลักษณะของภูมิภาคศึกษา เป็นต้น

ส่วนในการดำเนินงานหลักสูตรนานาชาตินั้น จะต้องมีการปรับเนื้อหาสาระของหลักสูตรนานาชาติและต้องขออนุมัติก่อนจะเปิดรับนักศึกษา โดยสามารถใช้ภาษาเป็นสื่อการเรียนการสอนได้ทุกภาษา โดยทั้งเปิดโอกาสให้นักศึกษาทั้งไทยและต่างชาติเข้าศึกษาได้ ทั้งนี้เนื้อหาวิชาจะต้องมีสาระครอบคลุมโลกทัศน์สากล รวมทั้งมีเนื้อหาสาระที่ครอบคลุมการศึกษาระดับในระดับนานาชาติ อาจารย์ผู้สอนจะต้องมีความรู้ทางด้านภาษาอยู่ในระดับดีมาก รวมทั้งกิจกรรมจะต้องส่งเสริมความเป็นนานาชาติ เช่นมีความร่วมมือทางวิชาการกับมหาวิทยาลัยต่างประเทศ และมีการใช้อุปกรณ์และตำราที่ทันสมัย เป็นต้น

การจัดทำความตกลงความร่วมมือทางวิชาการนั้นเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพความเป็นเลิศและขยายโอกาสทางวิชาการ เพราะจะมีการแลกเปลี่ยนและจัดหลักสูตรร่วมกันระหว่างมหาวิทยาลัยไทยและต่างประเทศ ซึ่งจะเป็นการถ่ายทอดองค์ความรู้ตลอดจนแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างกันในเรื่องวิธีการบริหารจัดการด้วยการจัดทำความตกลงจะต้องพิจารณาในสาขาวิชาที่จำเป็นในระดับชาติและนานาชาติ โดยเฉพาะสาขาที่ประเทศไทยยังต้องพัฒนาตลอดจนมหาวิทยาลัยต่างประเทศที่จะไปทำความตกลงด้วยนั้น ควรจะเป็นมหาวิทยาลัยที่มีศักยภาพสูง การคำนึงถึงปัจจัยดังกล่าว จึงจะนำมาซึ่งความร่วมมือที่มีประสิทธิภาพและเป็นประโยชน์อย่างแท้จริงต่อการอุดมศึกษาของชาติ

องค์ประกอบสำคัญของหลักสูตรนานาชาติ

การจัดการศึกษานานาชาติระดับอุดมศึกษา ควรพิจารณาจากองค์ประกอบต่อไปนี้ (ประพันธ์พงศ์ เวชชาชีวะ, 2545)

1. การบริหารวิชาการ

1.1 หลักสูตร หลักสูตรที่สอนให้สถาบันนานาชาติ ต้องเป็นหลักสูตรที่ได้รับการยอมรับจากสถาบันต่างประเทศ

1.2 นักศึกษา วิธีการรับนักศึกษา การกำหนดมาตรฐานความรู้การพัฒนา นักศึกษาทั้งในและนอกชั้นเรียนเป็นสิ่งสำคัญ

1.3 อาจารย์ มีคุณสมบัติทางวิชาการและมีประสบการณ์ มีความสามารถในการทำวิจัย

นอกจากนี้ควรมีการแลกเปลี่ยนนักศึกษากับมหาวิทยาลัยชั้นนำในต่างประเทศ เพื่อสร้างมาตรฐานเทียบเคียงกับมหาวิทยาลัยต่างประเทศ

2. การบริหารองค์กร

2.1 มีการจัดองค์กรบริหารแบบธุรกิจมีกฎระเบียบที่แตกต่างจาก มหาวิทยาลัยของรัฐเพื่อความคล่องตัว

2.2 มีการตรวจสอบระบบ Post Audit

2.3 ผลประโยชน์ของบุคลากรเท่าเทียมกับเอกชน

2.4 บริการบุคลากรตามมาตรฐานขององค์กรธุรกิจ

3. การบริหารเงินและงบประมาณ

เนื่องจากการบริหารจัดการศึกษานานาชาติแตกต่างจากการบริหารงานปกติของมหาวิทยาลัย ฉะนั้น การบริหารการเงินจะต้องมีอิสระโดยแหล่งที่มาของเงินทุนมาจากแหล่งต่อไปนี้

3.1 ค่าเล่าเรียนจากโครงการปกติ

3.2 ค่าฝึกอบรมจากโครงการพิเศษ

3.3 การจัดบรรยายทางวิชาการ

3.4 การทำวิจัยและการเป็นที่ปรึกษา

3.5 การรับบริจาค

3.6 กองทุน ฯลฯ

ทั้งนี้ หัวใจของการบริหารอยู่ที่ผู้นำสถาบันและคณะผู้บริหาร การสร้างความสัมพันธ์ของผู้บริหารกับสถาบันคู่มิตรจากต่างประเทศ การแลกเปลี่ยนนักศึกษาก็มีความสำคัญยิ่ง รวมถึงความสัมพันธ์ระหว่างสถาบันกับหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้องด้วย

ทำนักรวิจัย

ธุรกิจการศึกษา

จุดเน้นสู่ความเป็นสากลของหลักสูตรนานาชาติที่สามารถดึงดูดให้นักศึกษาต่างชาติเข้ามาเรียนได้นั้นประกอบด้วย การเน้นการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม เน้นการจัดการระหว่างวัฒนธรรมมีการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่เป็นสากล ดำเนินงานเชิงตลาดอย่างเป็นสากลและการใช้ภาษาต่างประเทศมากกว่า 1 ภาษา

ทั้งนี้ในกลุ่มผู้นำทางธุรกิจอย่างเช่นประเทศแคนาดา ออสเตรเลียและอังกฤษ หรือกลุ่มเริ่มนำทางธุรกิจ เช่น ประเทศญี่ปุ่น จีนและมาเลเซีย ต่างก็มีกลยุทธ์ในการจัดการการศึกษานานาชาติให้สามารถเชิญชวนนักศึกษาต่างชาติเข้ามาศึกษาในประเทศของตนได้ ซึ่งนับเป็นการแข่งขันทางธุรกิจการศึกษาอย่างแท้จริง

ประเทศแคนาดามีความพยายามศึกษาตัวเองซึ่งหลักๆ ของประเทศคู่แข่ง เช่น เรื่องวีซ่า ระยะเวลาที่ใช้ในการขอ ค่าธรรมเนียม การตรวจสอบคุณภาพและโอกาสในการทำงานของผู้เรียนและคู่สมรส เพื่อนำมาพัฒนานโยบายและกระบวนการจัดการของประเทศให้ดีขึ้น (Association of Universities and Colleges of Canada and CEC Network, June 2000)

ประเทศออสเตรเลีย (รายได้จากธุรกิจการศึกษาคิดเป็นเงิน 945 ล้านดอลลาร์ออสเตรเลีย หรือประมาณ 2 หมื่นล้านบาทในปี 2544) มีนโยบายรัฐบาลชัดเจนที่มองการศึกษาเป็นสินค้าส่งออกของประเทศ โดยเห็นว่าการศึกษาเป็นภาระหน้าที่ของรัฐบาลทั้งหมดซึ่งมีส่วนร่วมกับภาคอุตสาหกรรม/การค้า รวมทั้งมีการเก็บข้อมูลทางลึกจากประเทศอื่นๆ ที่เป็นคู่แข่งในการส่งออกการศึกษา และการศึกษาวิเคราะห์ตัวบ่งชี้ทางการตลาดและแนวโน้มซึ่งนำมาซึ่งการคาดการณ์อันถูกต้องในอนาคตของทิศทางการพัฒนาธุรกิจการศึกษาของประเทศ (Australian Education International, 2002)

ประเทศญี่ปุ่นมีการกำหนดการอุดมศึกษาเป็นนโยบายหลักของรัฐบาลโดยมีเป้าหมายรับนักศึกษาต่างชาติจำนวน 100,000 คน ภายในปี พ.ศ.2543 และเพื่อตอบสนองเป้าหมายดังกล่าวมีการปรับปรุงระบบโครงสร้างภายใน เช่น การลงทุนงบประมาณการแลกเปลี่ยนระบบการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาต่างชาติ เพิ่มงบประมาณเรื่องทุนการศึกษา ให้โอกาสแก่นักศึกษาในการเข้ารับการฝึกอบรมและทำงานและนำมาเทียบโอนหน่วยกิตได้ ตลอดจนดูแลในเรื่องค่ารักษาพยาบาลและค่าประกันสุขภาพของนัก

ศึกษาต่างชาติ (Association of International Education, 2002) อย่างไรก็ตามก็ดี ประเทศญี่ปุ่นสามารถรับนักศึกษาได้ประมาณ 64,000 คนเท่านั้น

สำหรับประเทศมาเลเซียซึ่งมีการกำหนดนโยบายของรัฐบาลอย่างชัดเจนในเรื่องการพัฒนาประเทศให้เป็นประเทศอุตสาหกรรมภายในปี 2563 รวมทั้งการเป็นศูนย์กลางการศึกษาในระดับภูมิภาคและศูนย์กลางความเป็นเลิศ ตลอดจนการมุ่งหวัง “ขาย” การศึกษาให้กับทวีปเอเชียและยุโรป นอกจากนี้จะเห็นได้ว่าการเปิดโอกาสให้กับมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียงของต่างประเทศไปเปิดสาขาในมาเลเซีย เนื่องจากมาเลเซียมีการสนับสนุนโดยลดภาษีให้กับมหาวิทยาลัยต่างชาติเหล่านั้น ซึ่งเห็นได้ว่าเป็นวิธีที่เปิดสู่ความเป็นสากลอย่างมีวิสัยทัศน์และเป็นระบบ (Ministry of Education, Malaysia, 2002)

จากหลายตัวอย่างข้างต้นจะเห็นได้ว่าธุรกิจการศึกษาจะต้องประกอบด้วยนโยบายบริหารที่มองการศึกษาเป็นธุรกิจเต็มรูปและพัฒนาคุณภาพการศึกษาภายในให้มีมาตรฐานสากลเป็นที่เชื่อถือได้ สิ่งสำคัญที่ละเลยไม่ได้คือ การบริการและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการศึกษาที่จะเป็นปัจจัยเสริมในการดึงนักศึกษาต่างชาติเข้ามาได้ด้วย

อนึ่ง มีผลการสำรวจที่น่าสนใจอยู่เรื่องหนึ่งเกี่ยวกับปัจจัยที่ทำให้นักศึกษาเลือกเรียนในประเทศต่างๆ ซึ่งบริษัท JWT Education ประเทศสหรัฐอเมริกาได้จัดทำหลังจากการก่อการร้ายด้วยการระเบิดตึกเวิลด์เทรดเซ็นเตอร์ที่ประเทศสหรัฐอเมริกา เมื่อวันที่ 11 กันยายน 2544 ผลสำรวจชี้ชัดว่า แม้จะมีเหตุการณ์ดังกล่าวที่จะส่งผลกระทบต่อความสำคัญของความปลอดภัยของประเทศที่ผู้เรียนสนใจจะสมัครไปศึกษาต่อ ผลการสำรวจชี้ให้เห็นว่านักศึกษาส่วนใหญ่ยังคงเน้นคุณภาพเป็นอันดับหนึ่ง ตามด้วยชื่อเสียงของประเทศ หลักสูตรที่ต้องการ ก่อนจะถึงเรื่องความปลอดภัย ปัจจัยลดลงมาคือ ความต้องการไปเรียนในต่างประเทศประเทศที่มีการก่อการร้ายน้อย ค่าเล่าเรียนและค่ากินอยู่ถูก ประเทศที่มีประเด็นการเมืองระหว่างประเทศน้อย ประเทศที่มีญาติพี่น้อง/เพื่อนฝูงอยู่ด้วย ภูมิอากาศ และความใกล้กับประเทศของตน (Allison Doorbar in IIE Networker, 2002) “นัย” ที่เกิดจากผลสำรวจเรื่องนี้จึงน่าจะนำมาพิจารณาประกอบการดำเนิน “ธุรกิจการศึกษา” ของสถาบันอุดมศึกษาต่างๆ ด้วย

ประกาศทบวงมหาวิทยาลัย

เรื่อง นโยบายและมาตรฐานการการส่งเสริมสนับสนุนให้สถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศมาจัดการศึกษาในประเทศไทย พ.ศ.2542

เพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้สถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศมาจัดการศึกษาในประเทศไทย ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 31 แห่งพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ.2534 มาตรา 4(1) (2) และ (3) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบการปฏิบัติราชการของทบวงมหาวิทยาลัย พ.ศ.2520 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติ ฯ (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2535 ทบวงมหาวิทยาลัยจึงกำหนดนโยบายและมาตรการการส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินการจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศในประเทศไทยไว้ดังต่อไปนี้

1. นโยบาย

ทบวงมหาวิทยาลัยมีนโยบายในการดำเนินการส่งเสริมสนับสนุนให้สถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศมาจัดการศึกษาในประเทศไทย ดังนี้

1.1 สถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศที่จะเข้ามาจัดการศึกษาในประเทศไทย ควรเป็นสถาบันที่มีคุณภาพและได้รับการรับรองมาตรฐานจากประเทศที่สถาบันนั้นตั้งอยู่แล้ว *สำนักงานวิจัย*

1.2 ความร่วมมือระหว่างสถาบันอุดมศึกษาไทยกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศนั้น ควรมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาศักยภาพ ความเป็นเลิศ และความเข้มแข็งด้านวิชาการของสถาบันอุดมศึกษาไทยให้มีมาตรฐานสากลและนำไปสู่ความเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ในระดับภูมิภาคในอนาคต

1.3 ส่งเสริมให้มีการแข่งขันในด้านคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาอย่างเสรี

1.4 ให้มีการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ เรื่อง การจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาของประเทศไทยอย่างกว้างขวางและแพร่หลายทั้งในประเทศและต่างประเทศ

2. มาตรการ

2.1 ส่งเสริมให้สถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศที่ได้รับการจัดตั้งโดยถูกต้องตามกฎหมายของประเทศนั้น และได้รับการรับรองวิทยฐานะหรือรับรองมาตรฐาน โดยองค์กรของรัฐหรือองค์กรที่ทำหน้าที่ในการรับรองวิทยฐานะหรือรับรองมาตรฐานของประเทศเข้ามาจัดการศึกษาในประเทศไทย โดยดำเนินภารกิจหลักของสถาบันอุดมศึกษาในด้านการผลิตบัณฑิตการวิจัย การให้บริการทางวิชาการ การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมไทย

2.2 การเข้ามาจัดการศึกษาในประเทศไทยของสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศจะได้รับการสนับสนุน และอาจดำเนินการได้ในรูปแบบต่างๆ ดังต่อไปนี้

2.2.1 การจัดตั้งเป็นสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

ส่งเสริมสนับสนุนให้สถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศมาจัดตั้งวิทยาลัย สถาบัน หรือมหาวิทยาลัย และเปิดดำเนินการหลักสูตรในสาขาวิชาการระดับอุดมศึกษาในประเทศไทย โดยดำเนินการขออนุญาตตามพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ซึ่งจะได้รับ การสนับสนุนในด้านต่างๆ เช่นเดียวกับสถาบันอุดมศึกษาเอกชนของประเทศไทย

2.2.2 การทำความตกลงร่วมมือทางวิชาการกับสถาบันอุดมศึกษาไทย

การทำความตกลงร่วมมือทางวิชาการระหว่างสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ กับสถาบันอุดมศึกษาไทยซึ่งเปิดสอนระดับปริญญาตรีขึ้นไปสามารถกระทำได้โดยให้สถาบันอุดมศึกษาไทยคำนึงถึงประโยชน์ของการพัฒนาประเทศในเชิงการเสริมสร้าง ปัญญาความรู้ที่สัมพันธ์กับปัญหาและความต้องการของประเทศในอนาคต รวมทั้งให้อยู่บนพื้นฐานของความเกื้อกูลและส่งเสริมความก้าวหน้าทางวิชาการร่วมกันโดยต้อง สมองเป้าหมายที่สำคัญในการพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาไทย ได้แก่ การบรรลุความเป็นเลิศทางวิชาการ การพัฒนาประสิทธิภาพการเรียนการสอน การพัฒนาและแลกเปลี่ยน องค์ความรู้ การขยายโอกาสในการบริการทางวิชาการไปสู่ประชาคมโลกและเป็นไปใน ลักษณะที่ส่งเสริมให้ทุกสถาบันที่อยู่ในพันธะความร่วมมือได้รับประโยชน์ในการดำเนิน ภารกิจของสถาบันได้ดีขึ้น ทั้งในด้านการสอน การวิจัย การให้บริการทางวิชาการ และ การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

2.2.3 การจัดการเรียนการสอนร่วมกัน

สถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศอาจดำเนินการจัดการเรียนการสอนร่วมกับสถาบันอุดมศึกษาไทยได้ตามแนวทางดังนี้

- 1) หลักสูตรที่จะดำเนินการจัดการสอนร่วมกันอาจเป็นหลักสูตรใหม่ในสาขาวิชานั้นที่พัฒนาขึ้นใหม่หรือเป็นหลักสูตรที่เปิดสอนอยู่แล้วในสถาบันต่างประเทศนั้นก็ได้โดยให้สอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรของทบวงมหาวิทยาลัย ในกรณีที่เป็นหลักสูตรที่สถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศนั้นเปิดสอนอยู่แล้วและจะมาร่วมดำเนินการต้องได้รับการรับรองมาตรฐานการศึกษาจากองค์กรรับรองมาตรฐานการศึกษาที่ได้รับการยอมรับในประเทศของตนแล้วด้วย
- 2) การจัดหลักสูตรร่วมกันให้มีการจัดทำบันทึกข้อตกลงร่วมกัน โดยได้รับอนุมัติจากสภาสถาบันที่ร่วมข้อตกลงทั้งฝ่ายประเทศไทยและต่างประเทศ และการนี้ให้สถาบันอุดมศึกษาไทยยื่นเรื่องเสนอขอเปิดดำเนินการหลักสูตรที่ร่วมดำเนินการต่อทบวงมหาวิทยาลัยพิจารณาให้ความเห็นชอบก่อนเปิดสอน ทั้งนี้ ให้เสนอสำเนาบันทึกข้อตกลงระหว่างสถาบันและหนังสือรับรองของสภาสถาบันมาเพื่อประกอบการพิจารณาด้วย และในการดำเนินการให้สถาบันอุดมศึกษาไทยที่เข้าร่วมข้อตกลงดูแลรับผิดชอบการสอนที่จัดตั้งในประเทศไทยให้มีคุณภาพและมาตรฐานตามเกณฑ์ของทบวงมหาวิทยาลัย
- 3) ในการจัดการเรียนการสอนในประเทศไทย ให้สถาบันอุดมศึกษาไทยเป็นผู้บริหารจัดการหลักสูตรและการสอน และจัดอาจารย์ประจำของสถาบันอุดมศึกษาไทยที่มีคุณวุฒิตามเกณฑ์ที่ทบวงมหาวิทยาลัยกำหนดร่วมสอนในหลักสูตร ทั้งนี้ สถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศสามารถจัดคณาจารย์ที่มีคุณวุฒิตามเกณฑ์ที่ทบวงมหาวิทยาลัยกำหนดมาร่วมสอน รวมทั้งให้ความช่วยเหลือทางวิชาการอื่นๆ ได้ และอาจจัดให้มีการเรียนการสอนบางส่วนของหลักสูตรในสถาบันอุดมศึกษาของต่างประเทศที่ร่วมโครงการได้ตามที่จะกำหนด
- 4) การให้ปริญญาจะเป็นของสถาบันอุดมศึกษาไทย หรือต่างประเทศหรือร่วมกันให้ขึ้นอยู่กับข้อตกลงความร่วมมือหรือระเบียบเกี่ยวกับการให้ปริญญาของสถาบันที่ร่วมมือกัน

ประกาศทบวงมหาวิทยาลัย
เรื่อง แนวทางการจัดการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ และหลักสูตรภาษา
ต่างประเทศของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. 2542

ทบวงมหาวิทยาลัยเห็นสมควรกำหนดแนวทางการจัดการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ และหลักสูตรภาษาต่างประเทศ เพื่อให้เป็นแนวทางในการจัดทำหลักสูตรและจัดการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ และหลักสูตรภาษาต่างประเทศ เพื่อประโยชน์ในการจัดทำหลักสูตรให้มีมาตรฐานและสอดคล้องกัน

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 25(2) แห่งพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ.2522 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2535 รัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัยโดยคำแนะนำของคณะกรรมการสถาบันอุดมศึกษาเอกชน จึงออกประกาศทบวงมหาวิทยาลัย เรื่อง แนวทางการจัดการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ และหลักสูตรภาษาต่างประเทศ ของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ.2542 ดังต่อไปนี้

1. หลักสูตรภาษาต่างประเทศ หมายถึง หลักสูตรภาษาต่างประเทศทุกภาษาที่ใช้สื่อการเรียนการสอนเป็นภาษาต่างประเทศ

2. หลักสูตรนานาชาติ หมายถึง หลักสูตรที่มีเนื้อหาสาระที่มีมาตรฐาน และเปิดโอกาสให้ใช้ภาษาเป็นสื่อในการเรียนการสอนได้ทุกภาษา รวมทั้งเปิดโอกาสให้นักศึกษาต่างชาติเข้าศึกษาได้ จำแนกได้ดังนี้

2.1 หลักสูตรนานาชาติ ลักษณะนานาชาติศึกษา (International Studies Program) ควรมีเนื้อหาสาระกิจกรรมครอบคลุมการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับเศรษฐกิจ วัฒนธรรม การเมืองของประเทศต่างๆ ซึ่งอาจศึกษาในลักษณะภูมิภาคศึกษา (Area Studies) เช่น ไทยศึกษา อเมริกันศึกษา เอเชียศึกษา เป็นต้น เพื่อสร้างความสัมพันธ์ และความเข้าใจอันดี (Common Understanding) การพึ่งพาซึ่งกันและกัน (Inter-dependent World) การขยายโลกทัศน์ให้กว้าง (Global Perspective) การเป็นประชาคมที่ต้องมีการค้าขายแข่งขันทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ การถ่ายทอดความรู้ทางเทคโนโลยี (Technology Transfer)

2.2 หลักสูตรนานาชาติ (International Programs) มีลักษณะต่อไปนี้

1) เป็นหลักสูตรที่เปิดโอกาสให้ทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศเข้า
ศึกษา

2) เนื้อหาของหลักสูตรต้องมีความเป็นนานาชาติ

3) อาจารย์ผู้สอนต้องมีประสบการณ์ในเนื้อหาวิชาที่สอนและมีความรู้ภาษาที่ใช้สอนอยู่ในเกณฑ์ดีมาก

4) อุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน ตำราเรียน สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศต่างๆ และสิ่งสนับสนุนอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ต้องมีความทันสมัยและเอื้อให้นักศึกษาสามารถใช้ประโยชน์ได้มากที่สุด

5) เป็นหลักสูตรที่มีกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมความเป็นนานาชาติ เช่น กิจกรรมแลกเปลี่ยนแนวทางการศึกษากับสถาบันต่างประเทศ ได้แก่ แลกเปลี่ยนนักศึกษา และนักวิชาการ รวมถึงการปฏิบัติสัมพันธ์ระหว่างชาติ เป็นต้น

6) ควรมีความร่วมมือทางวิชาการกับสถาบันต่างประเทศ

2.3 รูปแบบการจัดการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ สามารถทำได้หลายรูปแบบ เช่น การขอความช่วยเหลือจากต่างประเทศในด้านการพัฒนาหลักสูตร การส่งผู้เชี่ยวชาญมาทำการสอน การแลกเปลี่ยนอาจารย์และนักศึกษา การเทียบโอนหน่วยกิต การให้ปริญญาระหว่างสถาบัน (Joint Degree Program) และการร่วมมือกับต่างประเทศในรูปแบบอื่นๆ (Joint Venture)

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้ เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ 23 ธันวาคม พ.ศ. 2542

(ลงชื่อ) ประจวบ ไชยสาส์น

(นายประจวบ ไชยสาส์น)

รัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัย

ประกาศทบวงมหาวิทยาลัย
เรื่อง นโยบายในการส่งเสริมการพัฒนาหลักสูตรอุดมศึกษา
พ.ศ. 2542

เพื่อส่งเสริมการพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ มีคุณภาพและมาตรฐานสากลทัดเทียมกับสถาบันอุดมศึกษาชั้นนำของโลก และส่งเสริมสถาบันอุดมศึกษาซึ่งเป็นสถาบันฝ่ายผลิตได้ทำหน้าที่ผลิตบัณฑิตให้อยู่ในระดับมาตรฐาน เพียงพอต่อความต้องการของพัฒนาประเทศและความต้องการเข้าศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาของประชาชน และเยาวชนของประเทศ ตลอดจนการสร้างและพัฒนา ระบบการจัดการศึกษาให้มีความสัมพันธ์สอดคล้องต่อการพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาดังกล่าวให้เป็นไปอย่างเหมาะสมและเป็นระบบ เพื่อรองรับการเป็นสถาบันอุดมศึกษาในกำกับของรัฐบาลต่อไป

ดังนั้น ทบวงมหาวิทยาลัยจึงเห็นสมควรกำหนดนโยบายให้มีการส่งเสริมการพัฒนาหลักสูตรอุดมศึกษาทั้งในระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษาให้เป็นระบบ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าวข้างต้น โดยเร่งรัดให้สถาบันอุดมศึกษาทุกแห่งดำเนินการพัฒนาหลักสูตรภายในสิ้นแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 8 (พ.ศ.2544)

ฉะนั้น อาศัยอำนาจความในมาตรา 4(2) และ(3) แห่งพระราชบัญญัติการปฏิบัติราชการของทบวงมหาวิทยาลัย พ.ศ.2520 และแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติ ฯ (ฉบับที่2) พ.ศ.2537 ทบวงมหาวิทยาลัยจึงกำหนดนโยบายในการส่งเสริมการพัฒนาหลักสูตรอุดมศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชนในสังกัดและในกำกับไว้ดังต่อไปนี้

1. ส่งเสริมสนับสนุนให้สถาบันอุดมศึกษาทั้งของรัฐและเอกชน มีการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้มีมาตรฐานที่สากล
2. การพัฒนาหลักสูตรให้กระทำทั้งในระดับปริญญาตรีและระดับบัณฑิตศึกษาโดยคำนึงถึงทิศทางความก้าวหน้าทางวิชาการ และความต้องการของประเทศ ด้วยการนำทรัพยากรและองค์ความรู้ต่างๆ รวมทั้งผู้เชี่ยวชาญจากฝ่ายต่างๆ มาร่วมคิดและจัดทำหลักสูตรอย่างกว้างขวาง

3. ให้สถาบันอุดมศึกษาดำเนินการพัฒนาลักสูตรได้โดยอิสระตามปรัชญา และจุดมุ่งหมายของแต่ละสถาบัน อาจจัดเป็นลักสูตรของตนเองเป็นการเฉพาะหรือ จัดทำเป็นโครงการความร่วมมือระหว่างสถาบันทั้งในและต่างประเทศก็ได้

4. ส่งเสริมให้สถาบัน องค์กร หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน รวมทั้งสมาคม วิชาการและวิชาชีพทั้งในและต่างประเทศเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาลักสูตรอุดม ศึกษาอย่างกว้างขวาง รวมทั้งการรวบรวมและระดมทรัพยากรที่สำคัญและจำเป็นต่อ การพัฒนา เพื่อให้การพัฒนาลักสูตรอุดมศึกษาเป็นไปตามเป้าประสงค์ที่มุ่งหวังไว้

5. ส่งเสริมสนับสนุนให้สถาบันอุดมศึกษาทุกแห่งมีระบบติดตามประเมินผล ลักสูตร โดยลักสูตรเดิมให้มีการประเมินผลลักสูตรทุก 5 ปี ส่วนลักสูตรใหม่ให้ มีผลติดตามประเมินผลเมื่อมีการดำเนินการครบวงจรตามระยะเวลาของลักสูตรนั้นๆ และหลังจากนั้นให้มีการติดตามประเมินผลลักสูตรทุก 5 ปี โดยการติดตามประเมิน ผลควรให้ผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องจากหน่วยงานภายนอกร่วมเป็นผู้ ประเมินผล เพื่อให้มีการนำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนาลักสูตรให้มีความเข้ม แข็งทางวิชาการต่อไป

ทั้งนี้ ทบวงมหาวิทยาลัยจะได้จัดให้มีกิจกรรมการส่งเสริม เพื่อให้เกิดการพัฒนา ลักสูตรของสถาบันอุดมศึกษาอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งการสนับสนุนด้านทรัพยากรต่างๆ ตามความเหมาะสมด้วย

ประกาศ ณ วันที่ 30 พฤศจิกายน พ.ศ. 2542

(ลงชื่อ)   ประจวบ ไชยสาส์น

(นายประจวบ ไชยสาส์น)

รัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัย

นโยบายของทบวงมหาวิทยาลัย ว่าด้วยความตกลงร่วมมือทางวิชาการระหว่างสถาบันอุดมศึกษาไทยในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยกับสถาบันวิชาการในต่างประเทศ

โดยที่ปัจจุบันได้มีความร่วมมือทางวิชาการระหว่างสถาบันอุดมศึกษาไทยกับสถาบันวิชาการต่างประเทศเพิ่มขึ้นเป็นลำดับ ดังนั้น เพื่อเป็นการส่งเสริมให้ความตกลงร่วมมือทางวิชาการเป็นไปในทิศทางที่ยังคุณประโยชน์สูงสุดแก่สถาบันที่เข้าร่วมในโครงการทบวงมหาวิทยาลัยจึงเห็นสมควรกำหนดนโยบายในเรื่องดังกล่าวเพื่อยึดถือเป็นหลักการและแนวปฏิบัติร่วมกันดังนี้

1. ความตกลงร่วมมือกับสถาบันวิชาการต่างประเทศ ควรเป็นไปเพื่อสนองเป้าหมายที่สำคัญ เช่น การบรรลุความเป็นเลิศทางวิชาการ การพัฒนาประสิทธิภาพของระบบการเรียนการสอน และการขยายโอกาสในการให้บริการทางวิชาการไปสู่ประชาคมโลก

2. ความตกลงร่วมมือทางวิชาการควรเป็นไปในลักษณะที่ส่งเสริมให้ทุกสถาบันที่อยู่ในพันธะความร่วมมือได้รับประโยชน์ในการดำเนินภารกิจของตนได้ดีขึ้น

3. ความตกลงร่วมมือทางวิชาการ หมายรวมถึงในด้านการเรียนการสอน การวิจัย การบริการวิชาการ และกิจกรรมทางวัฒนธรรม สำหรับในด้านการเรียนการสอนนั้น มีขอบเขตครอบคลุมถึงการแลกเปลี่ยนอาจารย์ นักศึกษา อุปกรณ์การสอน ตลอดจนการจัดหลักสูตรเป็นข้อตกลงร่วมระหว่างสถาบันด้วย

4. ความตกลงร่วมมือทางวิชาการในสาระและขอบเขตดังกล่าว ควรมีแนวทางปฏิบัติข้อใดข้อหนึ่ง ดังต่อไปนี้

4.1 สาขาวิชาที่จำเป็นต้องมีความร่วมมือนั้น เป็นสาขาที่ให้ประโยชน์แก่นักศึกษา อาจารย์ และวงวิชาการวิชาชีพทั้งในระดับชาติและนานาชาติอย่างแท้จริง

4.2 สาขาวิชาที่จำเป็นต้องมีความตกลงร่วมมือนั้น เป็นแขนงวิชาที่สถาบันอุดมศึกษาของไทย ยังอยู่ในขั้นของการพัฒนาซึ่งต้องอาศัยการสนับสนุนทางวิชาการจากสถาบันวิชาการต่างประเทศ

4.3 พันธะความร่วมมือทางวิชาการมีขึ้นกับสถาบันทางวิชาการในต่างประเทศที่มีศักยภาพสูงเป็นที่ยอมรับในสาขาวิชานั้นๆ ในกรณีที่เป็นการจัดการหลัก

สูตรร่วมกันสถาบันอุดมศึกษาในต่างประเทศที่เป็นคู่พันธะความร่วมมือ ต้องได้รับการรับรองวิทยฐานะสาขาวิชาจากหน่วยงานที่รับผิดชอบในประเทศนั้นด้วย

5. ในกรณีที่ความตกลงร่วมมือนั้น เป็นการจัดการศึกษาร่วมกัน การดำเนินงานทั้งในแง่การบริหาร งบประมาณ การประสาทปริญญาต้องเป็นไปในลักษณะที่ไม่ขัดต่อพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัย/สถาบันรัฐ และพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษา เอกชน ทั้งนี้สถาบันอุดมศึกษาจะต้องเสนอหลักสูตรให้ทบวงมหาวิทยาลัยพิจารณา ให้เห็นความเห็นชอบก่อนเปิดสอนด้วย

6. ในกรณีที่ความตกลงร่วมมือนั้นมีขึ้นกับประเทศในกลุ่มสังคมนิยม/คอมมิวนิสต์ให้สถาบันดำเนินการให้เป็นไปตามระเบียบของทางราชการ ว่าด้วยการติดต่อกับประเทศสังคมนิยม/คอมมิวนิสต์ ซึ่งครอบคลุมถึงการให้และรับความช่วยเหลือด้านทุนการศึกษาและการฝึกอบรม การสัมมนา ประชุม ดูงานการรับความช่วยเหลือด้านผู้เชี่ยวชาญ การเข้ามาศึกษาของบุคคลจากประเทศสังคมนิยม/คอมมิวนิสต์ และความร่วมมือในลักษณะอื่นๆ

นโยบายและการปฏิบัติของทบวงมหาวิทยาลัย ว่าด้วยการเปิดสอนหลักสูตรสาขาวิชาต่างๆ ที่จะสอนเป็นภาษาต่างประเทศของสถาบันอุดมศึกษาในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย

โดยที่ภาษาไทยถือเป็นภาษาราชการเพียงภาษาเดียวของประเทศ ประกอบกับปัจจุบันได้มีสถาบันอุดมศึกษาขอเปิดสอนหลักสูตรเป็นภาษาต่างประเทศเพิ่มขึ้นเป็นลำดับทบวงมหาวิทยาลัยจึงเห็นสมควรกำหนดนโยบายเกี่ยวกับภาษาที่ใช้ในการสอนในสถาบันอุดมศึกษาเพื่อยึดถือเป็นหลักการและแนวปฏิบัติร่วมกันดังนี้

1. ให้สถาบันอุดมศึกษาทุกแห่งใช้ภาษาไทยเป็นสื่อหลักในการเรียนการสอน
2. การสอนด้วยภาษาต่างประเทศเป็นบางกระบวนวิชาตามหลักสูตร ให้ทำได้ตามความจำเป็นโดยไม่ถือว่าขัดกับนโยบายนี้
3. การสอนด้วยภาษาต่างประเทศทั้งหลักสูตรสามารถกระทำได้โดยคำนึงถึงหลักการและความเหมาะสม สมดังต่อไปนี้

3.1 สถาบันอุดมศึกษาที่มีความพร้อมและผลงานทางวิชาการเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไปอาจขอเปิดสอนหลักสูตรระดับนานาชาติ หรือระดับภูมิภาค ในสาขาวิชาที่

เป็นที่ยอมรับโดยรับนักศึกษาจากต่างประเทศเป็นหลัก ทั้งนี้ โดยสอดคล้องกับนโยบายของรัฐ

3.2 สาขาวิชานั้นเป็นสาขาที่มีความจำเป็นที่จะต้องผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ทางภาษาอย่างดีเลิศ อาทิ นักภาษา หรือมัคคุเทศก์ เป็นต้น

3.3 สาขาวิชานั้นมีความจำเป็นต้องเปิดสอนเป็นภาษาต่างประเทศ เพื่อเป็นการตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงานตามนโยบายของรัฐเป็นเฉพาะกรณี

3.4 การเปิดสอนตามข้อ 3.1 หรือ 3.2 หรือ 3.3 ควรกระทำให้หลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษามากกว่าระดับปริญญาตรี ยกเว้นสาขาวิชาที่มีความต้องการและมีความจำเป็นหรือเป็นส่วนหนึ่งของข้อตกลงขององค์กรระหว่างประเทศที่ประเทศไทยรับรอง จึงอาจจะเปิดสอนระดับปริญญาตรีได้

3.5 สถาบันอุดมศึกษาที่เปิดสอนด้วยภาษาต่างประเทศ จะต้องมีความสามารถที่จะสอนสาขาวิชานั้นๆ เป็นภาษาต่างประเทศได้เป็นอย่างดีทั้งด้านเนื้อหาสาระและภาษาที่ใช้สอน

ทั้งนี้ ให้ใช้นโยบายนี้กับหลักสูตรที่เสนอมาใหม่ สำหรับหลักสูตรที่ได้เปิดสอนไปแล้วให้สถาบันการศึกษาที่เกี่ยวข้องปรับหลักสูตรให้เข้ากันนโยบายนี้ ตามความเหมาะสมในระยะเวลาอันสมควร

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ดำเนินการวิจัยโดยการสร้างแบบสำรวจ คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีเฉพาะเจาะจง รวบรวมข้อมูลโดยนำแบบสำรวจไปให้กลุ่มตัวอย่างตอบแล้วนำผลการตอบมาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่กำลังเรียนในชั้น ม.4 ม.5 และ ม.6 ในโรงเรียนมัธยมศึกษาใหญ่ในจังหวัดอุบลราชธานี ยโสธร และอำนาจเจริญ และนักศึกษาระดับอนุปริญญาในวิทยาลัยเทคนิคอุบลราชธานี วิทยาลัยอาชีวศึกษาอุบลราชธานี โรงเรียนโปลีเทคนิคอุบลราชธานีที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้น ม.4 ม.5 และ ม.6 จากโรงเรียนมัธยมศึกษาและอนุปริญญา ในจังหวัดต่อไปนี้

จังหวัดอุบลราชธานี

โรงเรียนเบ็ญจะมะมหาราช	จำนวน 100 คน
โรงเรียนนารีนุกูล	จำนวน 100 คน
โรงเรียนวิจิตรวิทยา	จำนวน 80 คน
โรงเรียนลือคำหาญ	จำนวน 80 คน
โรงเรียนวารินชำราบ	จำนวน 80 คน
โรงเรียนศรีปฐมพิทยาคาร	จำนวน 100 คน
โรงเรียนปทุมพิทยาคม	จำนวน 80 คน
วิทยาลัยเทคนิคอุบลราชธานี	จำนวน 80 คน
วิทยาลัยอาชีวศึกษา	จำนวน 80 คน
โรงเรียนโปลีเทคนิค	จำนวน 50 คน

ฉบับวิจัย

จังหวัดยโสธร

โรงเรียนยโสธรพิทยาคม   จำนวน 100 คน

จังหวัดอำนาจเจริญ

โรงเรียนอำนาจเจริญ   จำนวน 100 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เป็นแบบสำรวจความต้องการศึกษาระดับปริญญาตรีหลักสูตรนานาชาติ สาขาวิชาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและโรงแรม จำนวน 1 ฉบับ รายละเอียดของแบบสอบถามดังปรากฏในภาคผนวก

การรวบรวมข้อมูล

คณะผู้วิจัยได้นำแบบสำรวจไปให้กลุ่มตัวอย่างตอบด้วยตนเองโดยส่งไปให้โรงเรียนดังกล่าวข้างต้นแจกให้นักเรียนตอบและให้ส่งกลับคืนภายใน 2 สัปดาห์ หลังจากได้รับแบบสำรวจ

การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลมาแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละโดยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การสำรวจความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาตรี หลักสูตรนานาชาติ สาขาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและการโรงแรม ในสถาบันราชภัฏอุบลราชธานี ปรากฏผล ดังนี้

แบบสำรวจที่ส่งทางไปรษณีย์ จำนวน 1,030 ฉบับ ได้รับคืนและมีความสมบูรณ์สามารถทำการวิเคราะห์ได้ 881 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 85.53

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	299	33.90
หญิง	582	66.10
รวม	881	100.00

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 66.10 และเป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 33.90

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุ

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 18 ปี	474	53.80
18 -25 ปี	405	46.00
มากกว่า 25 ปี	2	0.20
รวม	881	100.00

จากตารางที่ 2 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี คิดเป็น ร้อยละ 53.80 รองลงมาคืออายุ 18 – 25 ปี คิดเป็นร้อยละ 46.00 และมากกว่า 25 ปี คิดเป็นร้อยละ 0.20

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับคำถามที่ว่า "บิดามีชีวิตอยู่หรือไม่"

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
ยังมีชีวิตอยู่	833	94.60
เสียชีวิตแล้ว	48	5.40
รวม	881	100.00

จากตารางที่ 3 เกี่ยวกับคำถามที่ว่า "บิดามีชีวิตอยู่หรือไม่" พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ตอบว่าบิดายังมีชีวิตอยู่ คิดเป็นร้อยละ 94.60 และเสียชีวิตแล้ว คิดเป็นร้อยละ 5.40

ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับคำถามที่ว่า "อาชีพของบิดามารดาคือ"

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
รับราชการ	316	35.90
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	30	3.40
ลูกจ้างบริษัทเอกชน	31	3.50
เจ้าของกิจการ	41	4.70
ค้าขาย	179	20.30
อื่น ๆ	236	26.80
ไม่ระบุ	48	5.40
รวม	881	100.00

จากตารางที่ 4 เกี่ยวกับคำถามที่ว่า "อาชีพของบิดามารดาคือ" พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามตอบว่ามีอาชีพรับราชการ คิดเป็นร้อยละ 35.90 รองลงมา อาชีพอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 26.80 และค้าขาย คิดเป็นร้อยละ 20.30

ตารางที่ 5 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับคำถามที่ว่า "มารดามีชีวิตอยู่หรือไม่"

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
ยังมีชีวิตอยู่	861	97.70
เสียชีวิตแล้ว	20	2.30
รวม	881	100.00

จากตารางที่ 5 เกี่ยวกับคำถามที่ว่า "มารดามีชีวิตอยู่หรือไม่" พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ตอบว่ามารดายังมีชีวิตอยู่ คิดเป็นร้อยละ 97.70 และเสียชีวิตแล้ว คิดเป็นร้อยละ 2.30

ตารางที่ 6 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับคำถามที่ว่า "อาชีพของมารดา"

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
รับราชการ	232	26.30
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	21	2.40
ลูกจ้างบริษัทเอกชน	21	2.40
เจ้าของกิจการ	41	4.70
ค้าขาย	246	27.90
อื่น ๆ	300	34.10
ไม่ระบุ	20	2.20
รวม	881	100.00

จากตารางที่ 6 เกี่ยวกับคำถามที่ว่า "อาชีพของมารดา" พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีคำตอบว่ามารดามีอาชีพอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 34.10 รองลงมา มีอาชีพค้าขาย คิดเป็นร้อยละ 26.30 และรับราชการ คิดเป็นร้อยละ 26.30

ตารางที่ 7 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับคำถามที่ว่า "เฉพาะผู้ที่บิดาและมารดาเสียชีวิตแล้ว อาชีพของผู้ปกครองคือ"

รายการ	จำนวน*	ร้อยละ*
ทำนา	1	1.60
ค้าขาย	-	-
รับราชการ	1	1.60
ลูกจ้าง/พนักงานรัฐวิสาหกิจ	-	-
ธุรกิจส่วนตัว	2	3.20
แม่บ้าน	1	1.60
อื่น ๆ	58	92.00
รวม	63	100.00

* เฉพาะผู้ที่บิดาและมารดาเสียชีวิตแล้ว

จากตารางที่ 7 เกี่ยวกับคำถามที่ว่า "เฉพาะผู้ที่บิดาและมารดาเสียชีวิตแล้ว อาชีพของผู้ปกครองคือ" พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ตอบว่าผู้ปกครองมีอาชีพอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 92.00 รองลงมา ธุรกิจส่วนตัว คิดเป็นร้อยละ 3.20 และทำนา รับราชการ แม่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 1.60

ตารางที่ 8 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับคำถามที่ว่า "จังหวัดที่เป็นที่อยู่อาศัยในปัจจุบัน"

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
อุบลราชธานี	488	55.40
ยโสธร	207	23.50
อำนาจเจริญ	161	18.30
อื่น ๆ	25	2.80
รวม	881	100.00

จากตารางที่ 8 เกี่ยวกับคำถามที่ว่า "จังหวัดที่เป็นที่อยู่อาศัยในปัจจุบัน" พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อยู่ในปัจจุบันในจังหวัดอุบลราชธานี คิดเป็นร้อยละ 55.40 รองลงมา ยโสธร คิดเป็นร้อยละ 23.50 และอำนาจเจริญ คิดเป็นร้อยละ 18.30

ตารางที่ 9 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับคำถามที่ว่า "จบการศึกษาระดับสูงสุด"

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
มัธยมศึกษาตอนต้น	629	71.40
มัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า	168	19.10
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)	61	6.90
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)	21	2.40
ปริญญาตรี	2	0.20
รวม	881	100.00

จากตารางที่ 9 เกี่ยวกับคำถามที่ว่า "จบการศึกษาระดับสูงสุด" พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น คิดเป็นร้อยละ

ละ 71.40 รองลงมา มัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า คิดเป็นร้อยละ 19.10 และประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) คิดเป็นร้อยละ 6.90

ตารางที่ 10 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับคำถามที่ว่า "ขณะนี้กำลังศึกษาระดับใด"

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่ได้ศึกษา	11	1.20
มัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า	678	77.00
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)	34	3.90
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)	156	17.70
ปริญญาตรี	2	0.20
รวม	881	100.00

จากตารางที่ 10 เกี่ยวกับคำถามที่ว่า "ขณะนี้กำลังศึกษาระดับใด" พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่กำลังศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า คิดเป็นร้อยละ 77.00 รองลงมา ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) คิดเป็นร้อยละ 17.70 และประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) คิดเป็นร้อยละ 3.90

ตารางที่ 11 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับคำถามที่ว่า "รายได้ต่อเดือนของครอบครัวโดยประมาณ"

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 5,000 บาท	250	28.40
5,001 – 10,000 บาท	161	18.30
10,001 – 15,000 บาท	175	19.90
15,001 – 20,000 บาท	56	6.40

20,001 -25,000 บาท	88	10.00
25,001 – 30,000 บาท	54	6.10
มากกว่า 30,000 บาท	97	11.00
รวม	881	100.00

จากตารางที่ 11 เกี่ยวกับคำถามที่ว่า "รายได้ต่อเดือนของครอบครัวโดยประมาณ" พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่รายได้ต่อเดือนของครอบครัวโดยประมาณต่ำกว่าหรือเท่ากับ 5,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 28.40 รองลงมา 10,001 – 15,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 19.90 และ 5,001 – 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 18.30

ตารางที่ 12 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับคำถามที่ว่า "การศึกษาของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง"

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
ประถมศึกษา	328	37.20
มัธยมศึกษาตอนต้น	73	8.30
มัธยมศึกษาตอนปลาย	97	11.00
อนุปริญญา	62	7.00
ปริญญาตรี	282	32.00
สูงกว่าปริญญาตรี	39	4.50
รวม	881	100.00

จากตารางที่ 12 เกี่ยวกับคำถามที่ว่า "การศึกษาของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง" พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ตอบว่าการศึกษาของบิดามารดาหรือผู้ปกครองระดับประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 37.20 รองลงมา ปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 32.00 และมัธยมศึกษาตอนปลาย คิดเป็นร้อยละ 11.00

ตารางที่ 13 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับคำถามที่ว่า "ท่านสนใจที่จะศึกษาหลักสูตรนานาชาติ (international) หลักสูตรใด"

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
สนใจศึกษาหลักสูตรภาษาอังกฤษ	313	35.50
สนใจหลักสูตรการท่องเที่ยวและการโรงแรม	458	52.00
ไม่สนใจหลักสูตรใด ๆ	89	10.10
อื่น ๆ	20	2.30
ไม่ระบุ	1	0.10
รวม	881	100.00

จากตารางที่ 13 เกี่ยวกับคำถามที่ว่า "ท่านสนใจที่จะศึกษาหลักสูตรนานาชาติ (international หลักสูตรใด" พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามสนใจหลักสูตรการท่องเที่ยวและการโรงแรม คิดเป็นร้อยละ 52.00 รองลงมา สนใจศึกษาหลักสูตรภาษาอังกฤษ คิดเป็นร้อยละ 35.50 และไม่สนใจหลักสูตรใด ๆ คิดเป็นร้อยละ 10.10

ตารางที่ 14 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับคำถามที่ว่า "ท่านคิดว่าท่านพร้อมที่จะศึกษาหลักสูตรนานาชาติในปีการศึกษาใด"

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
ยังระบุแน่นอนไม่ได้	342	43.30
ปีการศึกษา 2548	281	35.50
ปีการศึกษา 2549	83	10.50
ปีการศึกษา 2550	45	5.70
ปีการศึกษา 2551	20	2.50
ปีการศึกษา 2551 เป็นต้นไป	19	2.40

ไม่ระบุ	2	0.30
รวม	792	100.00

* เฉพาะผู้ที่ตอบว่าสนใจศึกษาหลักสูตรภาษาอังกฤษ สนใจหลักสูตรการท่องเที่ยวและการโรงแรมและอื่น ๆ

จากตารางที่ 14 เกี่ยวกับคำถามที่ว่า "ท่านคิดว่าท่านพร้อมที่จะศึกษาหลักสูตรนานาชาติในปีการศึกษาใด" พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ยังระบุแน่นอนไม่ได้ ว่ามี ความพร้อมที่จะศึกษาหลักสูตรเมื่อใด คิดเป็นร้อยละ 43.30 รองลงมา ปีการศึกษา 2548 คิดเป็นร้อยละ 35.50 และปีการศึกษา 2549 คิดเป็นร้อยละ 10.50

ตารางที่ 15 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับคำถามที่ว่า "เนื่องจากการศึกษาหลักสูตรนานาชาตินั้นต้องมีค่าใช้จ่ายเป็นค่าธรรมเนียมพิเศษในการตอบแทนอาจารย์ต่างชาติ ท่านคิดว่าค่าใช้จ่ายในการเรียนปีละ 25,000 บาท"

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
มีความเหมาะสมแล้ว	373	42.30
ไม่ระบุ	508	57.70
รวม	881	100.00

จากตารางที่ 15 เกี่ยวกับคำถามที่ว่า "เนื่องจากการศึกษาหลักสูตรนานาชาตินั้น ต้องมีค่าใช้จ่ายเป็นค่าธรรมเนียมพิเศษในการตอบแทนอาจารย์ต่างชาติ ท่านคิดว่าค่าใช้จ่ายในการเรียนปีละ 25,000 บาท" พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ไม่ระบุคำตอบ คิดเป็นร้อยละ 57.70 และมีความเหมาะสมแล้ว คิดเป็นร้อยละ 42.30

ตารางที่ 16 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับคำถามที่ว่า "ค่าใช้จ่ายไม่เหมาะสม ควรใช้จ่ายเท่าใด"

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 10,000 บาท	251	49.40
10,000 – 12,000 บาท	135	26.60
15,000 บาท	64	12.60
20,000 บาท	57	11.20
ไม่ระบุ	1	0.20
รวม	508	100.00

* เฉพาะผู้ที่ไม่ระบุคำตอบในคำถามในตารางที่ 15

จากตารางที่ 16 เกี่ยวกับคำถามที่ว่า "ค่าใช้จ่ายไม่เหมาะสม ควรใช้จ่ายเท่าใด" พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เห็นว่า ต่ำกว่า 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 49.40 รองลงมา 10,000 – 12,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 26.60 และ 15,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 12.60

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

สรุป

การศึกษาคั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจความต้องการด้านการศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี หลักสูตรนานาชาติ สาขาวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและการโรงแรม ในสถาบันราชภัฏอุบลราชธานี กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.4 ม.5 และ ม.6) จากโรงเรียนมัธยมศึกษาและสถานศึกษาระดับอนุปริญญาในจังหวัดอุบลราชธานี 830 คน จังหวัดยโสธร 100 คนและจังหวัดอำนาจเจริญ 100 คน รวม 1,030 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสำรวจความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาตรี หลักสูตรนานาชาติ สาขาวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและการโรงแรม ในสถาบันราชภัฏอุบลราชธานี 1 ฉบับ ประกอบด้วยข้อมูลทั่วไป เช่น เพศ อายุ บิดามารดามีชีวิตอยู่หรือไม่ อาชีพของบิดามารดา อาชีพของผู้ปกครอง (กรณีที่ยังมีชีวิตอยู่ถึงแก่กรรม) ระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม รายได้ของครอบครัวต่อเดือน ระดับการศึกษาของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง หลักสูตรที่สนใจจะเข้าศึกษา ปีการศึกษาที่จะเข้าศึกษา และความเหมาะสมของค่าใช้จ่ายในการเรียนหลักสูตรนานาชาติ รวบรวมข้อมูลโดยส่งแบบสำรวจไปให้โรงเรียนแจกให้กลุ่มตัวอย่างตอบแล้วส่งกลับทางไปรษณีย์ จำนวนแบบสำรวจที่ได้รับคืนสมบูรณ์ 881 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 85.53 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ร้อยละ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความสนใจอยากเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและการโรงแรมมากที่สุด (ร้อยละ 52.00) รองลงมา คือ ภาษาอังกฤษ (ร้อยละ 35.50) หลักสูตรอื่น ๆ (ร้อยละ 2.30) และไม่สนใจหลักสูตรใด ๆ (ร้อยละ 10.10)

เมื่อพิจารณาคุณลักษณะของผู้ตอบแบบสอบถามในด้านต่าง ๆ พบว่า

1. จำแนกตามเพศ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 66.10 และเป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 33.90
2. จำแนกตามอายุ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี คิดเป็น ร้อยละ 53.80 รองลงมามีอายุ 18 – 25 ปี คิดเป็นร้อยละ 46.00 และมากกว่า 25 ปี คิดเป็นร้อยละ 0.20

3. จำแนกตามการมีชีวิตอยู่หรือถึงแก่กรรมของบิดา พบว่า บิดายังมีชีวิตอยู่ คิดเป็นร้อยละ 94.60 และเสียชีวิตแล้ว คิดเป็นร้อยละ 5.40
4. จำแนกตามอาชีพของบิดามารดา พบว่า มีอาชีพรับราชการ คิดเป็นร้อยละ 35.90 รองลงมา อาชีพอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 26.80 และค้าขาย คิดเป็นร้อยละ 20.30
5. จำแนกตามการมีชีวิตอยู่หรือถึงแก่กรรมของมารดา พบว่า มารดายังมีชีวิตอยู่ คิดเป็นร้อยละ 97.70 และเสียชีวิตแล้ว คิดเป็นร้อยละ 2.30
6. จำแนกตามอาชีพของมารดา พบว่า ส่วนใหญ่มารดามีอาชีพอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 34.10 รองลงมา มีอาชีพค้าขาย คิดเป็นร้อยละ 26.30 เท่ากับอาชีพรับราชการ คิดเป็นร้อยละ 26.30
7. จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง (กรณีที่บิดาและมารดาเสียชีวิตแล้ว) พบว่า ส่วนใหญ่ผู้ปกครองมีอาชีพอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 92.00 รองลงมา ธุรกิจส่วนตัว คิดเป็นร้อยละ 3.20 และทำนา รับราชการ แม่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 1.6
8. จำแนกตามจังหวัดที่เป็นที่อยู่อาศัยในปัจจุบัน พบว่าส่วนใหญ่ปัจจุบันอยู่ในจังหวัดอุบลราชธานี คิดเป็นร้อยละ 55.40 รองลงมา จังหวัดยโสธร คิดเป็นร้อยละ 23.50 และจังหวัดอำนาจเจริญ คิดเป็นร้อยละ 18.30
9. จำแนกตามระดับการศึกษาสูงสุด พบว่า ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น คิดเป็นร้อยละ 71.40 รองลงมา มัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า คิดเป็นร้อยละ 19.10 และประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) คิดเป็นร้อยละ 6.90
10. จำแนกตามระดับการศึกษาที่กำลังศึกษาปัจจุบัน พบว่า ส่วนใหญ่กำลังศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า คิดเป็นร้อยละ 77.00 รองลงมา ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) คิดเป็นร้อยละ 17.70 และประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) คิดเป็นร้อยละ 3.90
11. จำแนกตามรายได้ต่อเดือนของครอบครัว พบว่า ส่วนใหญ่รายได้ต่อเดือนของครอบครัวต่ำกว่าหรือเท่ากับ 5,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 28.40 รองลงมา

10,001 – 15,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 19.90 และ 5,001 – 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 18.30

12. จำแนกตามระดับการศึกษาของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง พบว่า ส่วนใหญ่บิดามารดาหรือผู้ปกครองมีการศึกษาระดับประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 37.20 รองลงมา ปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 32.00 และมัธยมศึกษาตอนปลาย คิดเป็นร้อยละ 11.00

13. จำแนกตามปีการศึกษาที่พร้อมจะศึกษาหลักสูตรนานาชาติ พบว่า ส่วนใหญ่ยังระบุแน่นอนไม่ได้ว่าจะศึกษาหลักสูตรเมื่อใด คิดเป็นร้อยละ 43.30 รองลงมา ปีการศึกษา 2548 คิดเป็นร้อยละ 35.50 และปีการศึกษา 2549 คิดเป็นร้อยละ 10.50

14. จำแนกตามความเหมาะสมของค่าใช้จ่ายในการเรียนปีละ 25,000 บาท พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ไม่ระบุคำตอบ คิดเป็นร้อยละ 57.70 และมีความเหมาะสมแล้ว คิดเป็นร้อยละ 42.30

15. จำแนกตามความเหมาะสมที่ผู้ตอบแบบสอบถามคิดว่าเหมาะสม หากคิดว่าปีละ 25,000 บาท ไม่เหมาะสม พบว่า ส่วนใหญ่เห็นว่า ควรต่ำกว่า 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 49.40 รองลงมา 10,000 – 12,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 26.60 และ 15,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 12.60

อภิปรายผล

1. จากการสำรวจพบว่า นักเรียนต้องการศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติสาขาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและโรงแรมมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการท่องเที่ยวกำลังได้รับความนิยมสนใจจากรัฐบาลและบุคคลหลายฝ่าย ในฐานะที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจ โดยนำเงินตราต่างประเทศเข้ามาเป็นอันดับต้น ๆ ทำให้รัฐบาลกระตุ้นและออกมาตรการตลอดจนนโยบายด้านการส่งเสริมพัฒนาการท่องเที่ยวให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชนปฏิบัติผ่านสื่อต่าง ๆ เช่นวิทยุ โทรทัศน์และหนังสือพิมพ์ เป็นต้น ซึ่งอาจทำให้นักเรียนเห็นว่า ถ้าเลือกเรียนสาขานี้แล้วจะมีโอกาสหางานทำได้มากขึ้น กอปรกับเนื้อหาวิชาที่นักเรียนอาจมองว่าน่าสนุก ตื่นเต้นและท้าทายเพราะได้มีโอกาสไปเที่ยวและทัศนศึกษาไปยังสถานที่ต่าง ๆ ส่วนสาขาที่นักเรียนต้องการรองลงมา

คือ ภาษาอังกฤษ นั้น อาจมีเนื้อหาที่นักเรียนเห็นว่ายากกว่าการท่องเที่ยวและการโรงแรม

2. ปีที่นักเรียนพร้อมจะเข้าศึกษา ส่วนใหญ่เลือกที่จะไม่ระบุแน่นอนว่าเป็นปีการศึกษาใด (ร้อยละ 43.30) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะข้อคำถามลำดับต่อมา (ข้อ 15) ในแบบสำรวจที่ถามเกี่ยวกับ ค่าใช้จ่ายในการศึกษาที่ระบุว่า 'เนื่องจากหลักสูตรนานาชาติ นั้นมีค่าใช้จ่ายเป็นค่าธรรมเนียมพิเศษในการตอบแทนอาจารย์ชาวต่างประเทศ ...' ทำให้นักเรียนอาจคิดหลักสูตรนานาชาติแพงกว่าหลักสูตรที่เรียนโดยใช้ภาษาไทย

3. ค่าใช้จ่ายในการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ ปีละ 25,000 บาท นักเรียนส่วนใหญ่เห็นว่าเหมาะสมเพียงร้อยละ 42.30 และเมื่อถามว่าหากค่าใช้จ่ายดังกล่าวไม่เหมาะสม สมควรที่จะจ่ายเท่าใดจึงจะเหมาะสม นักเรียนส่วนใหญ่ตอบว่า ควรต่ำกว่า 10,000 บาท (ร้อยละ 49.40) ซึ่งสัมพันธ์กับรายได้ต่อเดือนของครอบครัวที่ส่วนใหญ่มีรายได้ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 5,000 บาทต่อเดือน หรือประมาณ 60,000 บาทต่อปี ซึ่งหากนักเรียนเข้าเรียนหลักสูตรนานาชาติแล้วครอบครัวต้องจ่ายให้นักเรียนถึงเกือบครึ่งหนึ่งของรายได้ทั้งหมดของครอบครัว ซึ่งเกรงว่าอาจเป็นภาระที่หนักยิ่งของครอบครัว ดังนั้นนักเรียนจึงตอบว่าค่าใช้จ่ายในการเข้าศึกษาหลักสูตรนี้น่าจะต่ำกว่า 10,000 บาท

ข้อเสนอแนะ

การนำผลวิจัยไปใช้

สถาบันอาจเปิดสอนหลักสูตรนานาชาติสาขาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและการโรงแรมได้ถ้ามีความพร้อมด้านบุคลากร แต่ถ้าจ้างอาจารย์ชาวต่างประเทศทั้งหมด อาจทำให้มีค่าใช้จ่ายสูง ซึ่งจะทำให้มีค่าดำเนินการสูงตามไปด้วย นักเรียนที่อยากเรียนหลักสูตรนี้เพราะเห็นถึงประโยชน์ที่จะได้รับก็จะไม่สามารถสมัครเข้าเรียนได้ ดังนั้นสถาบันจึงควรเตรียมบุคลากรที่เป็นอาจารย์คนไทย ตลอดจนจัดเตรียมอาคารสถานที่ เอกสารตำราและเทคโนโลยีให้พร้อมเพื่อที่จะสามารถเปิดสอนหลักสูตรดังกล่าวได้ และควรพัฒนาหลักสูตรให้มีความหลากหลายมากขึ้น

การวิจัยในครั้งต่อไป

1. ควรเพิ่มขนาดกลุ่มตัวอย่างให้มากกว่านี้
2. ควรสำรวจความต้องการด้านวิธีการและวันเวลา (วันธรรมดา วันเสาร์-อาทิตย์) ในการศึกษาด้วย
3. ควรสำรวจทุก ๆ 2 ปี
4. ควรใช้เทคนิคสัมภาษณ์แบบเจาะลึกประกอบ

หนังสืออ้างอิง

ชวนชัย เชื้อสาธุชนและคณะ. ความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโทในสถาบัน
ราชภัฏอุบลราชธานีของบุคลากรในจังหวัดอุบลราชธานี ยโสธร
อำนาจเจริญและศรีสะเกษ. อุบลราชธานี: สำนักวิจัยสถาบันราชภัฏ
อุบลราชธานี, 2545.

ธีระพร วีระถาวร. เปิดเสรีการค้าบริการด้านการศึกษา หลักสูตรนานาชาติ การ
วิเคราะห์เบื้องต้น. ใน มติชนรายวัน ฉบับวันที่ 10 มีนาคม 2547 หน้า 7.

พรทิพย์ กาญจนนิตย. หลักสูตรนานาชาติ ศาสตร์และศิลป์สู่สากล. เอกสาร
ประกอบการบรรยายของผู้อำนวยการสำนักมาตรฐานอุดมศึกษา สำนักงาน
ปลัดทบวงมหาวิทยาลัย วันที่ 31 ตุลาคม 2546. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี. คู่มือการศึกษา 2546. อุบลราชธานี: วิทยาการพิมพ์ออฟ
เซต, 2546.

ภาคผนวก

สำนักวิจัย

**แบบสำรวจความต้องการศึกษาต่อหลักสูตรนานาชาติ (International) ระดับปริญญาตรี
ในสถาบันราชภัฏอุบลราชธานี**

*****

คำอธิบาย หลักสูตรนานาชาติ (International) หมายถึง หลักสูตรที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการเรียนการสอน
คำชี้แจง กรุณาเติมข้อความให้สมบูรณ์และ/หรือทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง

1. เพศ 1. ชาย 2. หญิง
2. อายุ 1. ต่ำกว่า 18 ปี 2. 18-25 ปี 3. มากกว่า 25 ปี
3. อาชีพของท่านคือ
 1. นักเรียน/นักศึกษา
 2. ข้าราชการ
 3. พนักงานรัฐวิสาหกิจ
 4. บริษัทเอกชน
 5. เจ้าของกิจการ
 6. รับจ้าง โปรระบุงาน.....
 7. อื่นๆ โปรระบุงาน.....
4. บิดามีชีวิตอยู่หรือไม่ 1. ยังมีชีวิตอยู่ 2. เสียชีวิตแล้ว
5. อาชีพของบิดาคือ..... (โปรระบุ)
6. มารดามีชีวิตอยู่หรือไม่ 1. ยังมีชีวิตอยู่ 2. เสียชีวิตแล้ว
7. อาชีพของมารดาคือ..... (โปรระบุ)
8. “เฉพาะผู้ที่บิดาและมารดาเสียชีวิตแล้ว” อาชีพของผู้ปกครองคือ..... (โปรระบุ)
9. จังหวัดที่เป็นที่อยู่อาศัยในปัจจุบัน
 1. อุบลราชธานี 2. ยโสธร 3. อำนาจเจริญ 4. อื่น ๆ (โปรระบุ.....)
10. จบการศึกษาสูงสุดระดับใด ขณะนี้กำลังศึกษาระดับใด
 1. มัธยมศึกษาตอนต้น 1. ไม่ได้ศึกษา
 2. มัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า 2. มัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า
 3. ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ป.วช.) 3. ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ป.วช.)
 4. ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ป.วส.) 4. ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ป.วส.)
 5. ปริญญาตรี สาขาวิชา.....จาก..... 5. ปริญญาตรี สาขาวิชา.....
สถานศึกษา.....

11. รายได้ต่อเดือนของครอบครัวโดยประมาณ

☐ 1. ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 5,000 บาท	☐ 2. 5,001-10,000 บาท
☐ 3. 10,001-15,000 บาท	☐ 4. 15,001-20,000 บาท
☐ 5. 20,001-25,000 บาท	☐ 6. 25,001 – 30,000 บาท
☐ 7. มากกว่า 30,000 บาท	

12. การศึกษาของบิดา-มารดาหรือผู้ปกครอง

☐ 1. ประถมศึกษา	☐ 2. มัธยมศึกษาตอนต้น
☐ 3. มัธยมศึกษาตอนปลาย	☐ 4. อนุปริญญา
☐ 5.ปริญญาตรี	☐ 6. สูงกว่าปริญญาตรี

13. (กาเพียงข้อเดียว)ท่านสนใจที่จะศึกษาหลักสูตรนานาชาติ (International) หลักสูตรใด

☐ 1. ไม่สนใจศึกษาหลักสูตรใดๆ (ข้ามไปตอบข้อ 15)
☐ 2. สนใจหลักสูตรภาษาอังกฤษ (ตอบข้อ 14 ด้วย)
☐ 3. สนใจหลักสูตรการท่องเที่ยวและการโรงแรม (ตอบข้อ 14 ด้วย)
☐ 4. อื่นๆ โปรดระบุ.....(ตอบข้อ 14 ด้วย)

14. ท่านคิดว่าท่านพร้อมที่จะศึกษาหลักสูตรนานาชาติในปีการศึกษาใด

☐ 1. ยังระบุแน่นอนไม่ได้
☐ 2. ปีการศึกษา 2548
☐ 3. ปีการศึกษา 2549
☐ 4. ปีการศึกษา 2550
☐ 5. ปีการศึกษา 2551
☐ 6. ปีการศึกษา 2552 เป็นต้นไป

15. เนื่องจากการศึกษาหลักสูตรนานาชาตินั้นต้องมีค่าใช้จ่ายเป็นค่าธรรมเนียมพิเศษในการตอบแทนอาจารย์ต่างชาติ ท่านคิดว่าค่าใช้จ่ายในการเรียนปีละ 25,000 บาท มีความเหมาะสมหรือไม่ และหากไม่เหมาะสมท่านคิดว่าควรเป็นเงินเท่าใด

☐ 1. เหมาะสมแล้ว
☐ 2. ไม่เหมาะสม ควรเป็นเงิน.....บาท/ปี

.../16.ข้อเสนอแนะอื่นๆ

16. ข้อเสนอแนะอื่นๆ (ถ้ามี).....
.....
.....
.....
.....

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบเป็นอย่างดี
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี

คณะกรรมการดำเนินงาน

1.	ดร.เสรี สมชอบ	ประธานกรรมการ
2.	ดร.วุฒิ ลีนาม	รองประธานกรรมการ
3.	ผศ.วุฒิไกร ศรีกุล	กรรมการ
4.	ดร. ชมพูนุท โมราชาติ	กรรมการและเลขานุการ
5.	นางสาวเบญจมาศ อินทร์น้อย	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ